

SVENSK Fallskärmssport

SVENSKA FALLSKÄRMSFÖRBUNDETS MEDLEMSMAGASIN

Tillbaka till sporten
efter olycka

Nyfiken på Maja

Svensk fallskärms historia,
sista delen

THANK YOU
FOR YOUR CONFIDENCE

30
YEARS

RELIABILITY MADE IN GERMANY

All CYPRES have
ALWAYS ACTIVATED
and ALWAYS CUT THE LOOP
when the conditions were set,
since 1991
WITH NO EXCEPTION

To our current knowledge.

WWW.CYPRES.AERO

Photo: Carsten Thiel

Tillbaka efter längre uppehåll

Jag tror jag talar för de flesta när jag säger att det är lite extra pirrigt inför årets första hopp. De flesta av oss har haft uppehåll sedan i höstas, eftersom få har varit utomlands under vintern. Veckan innan mitt eget årsförsta drömde jag en hel del bisarra drömmar kopplade till hoppning och mycket energi gick åt på grund av min nervositet. När hoppet väl var gjort infann sig en total lättnad och glädje, och den känsla av frihet som ett fallskärms hopp ger, spred sig som en välbehaglig upprymdhet i hela kroppen.

Att göra ett första hopp efter ett ännu längre uppehåll på grund av en fallskärmsrelaterad skada kan kännas både svårare och lättare. Själv har jag återvänt två gånger efter skador jag fått i samband med hoppning, där det hunnit gå ett år sedan skadetillfället. Självklart har jag varit lika nervös eller mer nervös, men det har funnits en annan typ av beslutsamhet. Man hinner under lång tid i samband med rehab verkligen tänka igenom om hoppningen är något man vill återuppta. När man väl bestämt sig känner man sig mer målinriktad att genomföra det första hoppet efter uppehållet. Efter en ridsportkarriär i grunden och nu fallskärms hoppning har jag hunnit med en rad olika frakturer. Tur i oturen är väl ändå att jag alltid kunnat återvända till dessa aktiviteter utan några större bestående men. Men åldern börjar ta ut sin rätt och om jag tidigare varit feg har jag nu blivit ännu fegare, så mitt beslut att "upsizea" till en större kalott har åtminstone befriat mig från osäkerheten kring mina landningar.

I det här numret får du träffa tre andra hoppare som återvänt till hoppningen efter allvarliga skador. Läs om deras tankar kring att återvända till sporten och vad de tagit med sig för värdefulla reflektioner som de gärna delar med sig av. Jag tror att det som generellt kännetecknar oss hoppare är envishet och enorm viljekraft, för att bara nämna två egenskaper. En ickehoppande person, som vi brukar kalla ett 'whuffo', skulle aldrig förstå varför vi väljer att utsätta oss gång på gång, trots de risker vi är så väl medvetna om. Att anta utmaningen och göra det bästa vi kan här och nu, i varje hopp, är väldigt berikande för kropp och själ. Dessutom frigörs stora portioner av både endorfiner och adrenalin och den gemensamma mängd energi som finns bland hoppare på ett hoppfält skulle säkert kunna försörja hela verksamheten om det gick att omvandla till elektricitet.

En person med stor portion energi, glädje och positivitet är Maja Vesterberg som du kan läsa om i vår porträttserie "Nyfiken På". Om du inte redan gjort årets första hopp kommer du garanterat känna dig peppad av Maja och alla andra sköna hoppare som du kan läsa om i detta nummer. Nu har vi den långa härliga sommaren framför oss med härlig hoppning och grym gemenskap.

Hoppa säkert, ha roligt och bryt inga ben!

Penny Penny

Innehållsförteckning

- 4 Kalendariet, notiser
- 6 RI-spalten
- 7 Incidentrapporter
- 9 Ordförandespalten
- 10 Tillbaka till sporten efter olycka
- 12 Fyra Frågor
- 14 Tips & Trix, loggning och målsättning
- 15 Klubbkollen, Söderhamn FSK - Vad har hänt sedan sist?
- 16 Nyfiken På - Maja Vesterberg
- 21 Vårens förbundsкурser
- 22 AFF "Recurrent training"
- 23 Tandemexamination i Skövde
- 24 Redaktionen grillar - Robert Alasuutari
- 25 Skydive Stories
- 26 Svensk fallskärmshistoria, sista delen

Bilden föreställer en tiomanna som gjordes på CF-lägret 2019. Följande hoppare var med i formationen: Pasi Pirttikoski, Anna Andersson, Roger Vinje, Sebastian Cato, Jukka Rönkkö, Nils van der Poel, Peter Björkman, Indrek Pappel, Leo Simonsson och Anton Roslund. Foto: Viktor "Smulan" Engberg

Ansvarig utgivare
Jens Grahn
jens_grahn@hotmail.com
Svenska Fallskärmsförbundet

Produktion
Layout, originalarbete,
bildredigering och distribution:
V-TAB Falkenberg

Annonser
SFF kansli
021-41 41 10
info@sff.se

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter och bilder. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lögpläst PDF-fil på hemsida för SFF eller SFS.

Preliminära utgivningsveckor för 2021
1/21 v.16, 2/21 v.25
3/21 v.34, 4/21 v.43
5/21 v.51

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet, samt övriga mottagare och prenumeranter skickar adressändring till SFF, info@sff.se

Prenumeration
Icke medlemmar som önskar prenumerera på Svensk Fallskärmsport kontaktar SFF:s kansli, se kontaktuppgifter nedan. Pris för fem nummer inom Sverige: 500 kr.

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-414110
E-post: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Redaktörer

Penny Robertson-Pearce
0702-75 97 47
info@sff.se

Pixine Lyckner
0733-23 13 13
pixine@live.se

Kalendariet Med reservation för ändringar

Juli

28/6 - 2/7 ERA friflygarläger, FKA

28/6 - 2/7 Young Guns, läger för unga under 25 år, SF

2 - 11 Bänkås family week, SUFK

5 - 31 Hoppveckor NYFK

5 - 9 Friflygarlägret i Gryttjom, SF

12 - 18 Tandemvecka i Romme, FKD

14 - 18 Angle week light, Näsing, FKCG

19 - 25 Hoppvecka i Orsa, FKD

19 - 23 FS Gathering 3.0, FKA

20 - 24 Angleweek, Näsing, FKCG

25 - 27 SM i frifalls- och kalottgrenar, Gryttjom, SF

26 - 30 Aros Freefly, FKA

Augusti

31/7 - 8/8 Myggbugit, ÖFSK

2 - 6 Gryttjom vinklar, SF

10 - 18 Bigway Gryttjom, FS/HD, SF

16 - 22 Hoppvecka, ÖFK

20 - 22 Gryttstock, SF

28 - 29 SM 10-manna speedformation, FKA

Anneli Dahlströms minnesfond

Anneli Dahlströms minnesfond instiftades 2005 efter att Anneli omkommit i en fallskärmsolycka. Efter en för låg swoopsväng skadades hon så allvarligt att hon avled.

Som en del av krisarbetet tog James Cumberland emot Annelis föräldrar på hoppfältet dagen efter olyckan och svarade på deras frågor och gav dem stöd. Under samtalen var det tydligt att Annelis föräldrar inte ville att andra föräldrar skulle behöva uppleva samma sak. Resultatet blev att Annelis minnesfond instiftades. Syftet med minnesfonden var, och är fortfarande, att öka medvetenheten och säkerheten kring kalottflygning i Sverige.

James Cumberland är huvudansvarig för minnesfonden och förvaltar den tillsammans med Åsah Helenius, tidigare medlem i USK. Under åren som gått har minnesfonden varit inblandad i ett antal projekt kopplat till fondens syfte. James som också är förbundsinstruktör har de senaste månaderna, i samråd med riksinstruktören Sven Mörtberg, tittat på projekt som kan gynna fallskärmssverige men också uppnå minnesfondens syfte. Ett tydligt potentiellt projektområde är kalottutbildning.

James förklarar att kalottutbildning i Sverige har vuxit fram de senaste åren utan att formellt bli en förbundstyrd utbildning med ett likriktat och kvalitetssäkrat innehåll, även om många kalottkurser som genomförs i klubbarna har varit väldigt bra och oerhört uppskattade. Med detta i åtanke har James nu startat ett konkret projekt. "Målet med projektet är att ta fram ett riksomfattande sätt att utbilda kalottinstruktörer och det är två moment som noggrant ska ses över när det gäller utbildningen. Hur utbildar vi i kalottflygning? Och hur tränar och examinerar vi kalottinstruktörer? James har utformat en arbetsgrupp och i den ingår Stefan Burström, Nils Hedström, Fredrik "Carlsa" Carlsson och Göran Schwartz som alla är erfarna kalottflygare och kalottinstruktörer.

Ambitionen är att med hjälp av minnesfonden komma igång med projektet redan till sommaren.

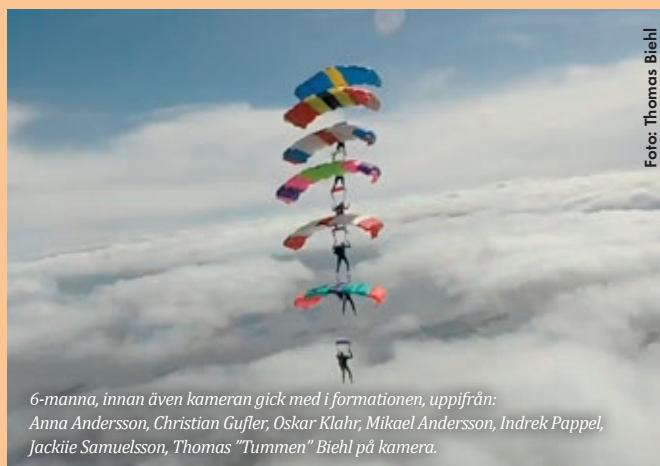

Foto: Thomas Biehl

6-manna, innan även kameran gick med i formationen, uppifrån: Anna Andersson, Christian Gufler, Oskar Klahr, Mikael Andersson, Indrek Pappel, Jackie Samuelsson, Thomas "Tummen" Biehl på kamera.

CF-läger under Kristi himmelfärdshelgen

15 deltagare och fyra coacher tränade kalottformation under fyra dagar på Fallskärmsklubben Aros och Mikael "Micke" Andersson var huvudansvarig bland coacherna, Lennart Vestbom från Fallskärm Gefle CReW Club (FGCC) och Anna Andersson var organisatörer. Anna som hör hemma i Västeråsklubben berättar; "De flesta hann göra runt tio hopp var eftersom fredagen regnade bort. FGCC lånade ut riggar och skärmar, lämpade för kalottformation, till dem som behövde." Anna var med på ett liknande läger för två år sedan och har sedan dess hunnit göra runt 50 CRW-hopp (canopy relative work). "Vi är numera fem hoppare på klubben som hoppar CF (canopy formation) regelbundet och det är jättekul att intresset för CF har ökat de senaste åren", säger Anna. Under den här helgen var det som mest sju hoppare i formationen men 2019 gjordes en tiomannaformation på lägret.

"Det var min största formation hittills när vi var tio som flög tillsammans för två år sedan. Riktigt mäktigt", säger Anna som hoppas på fler tillfällen att göra en ännu större formation i framtiden. Övriga coacher under helgen förutom Micke var; Indrek Pappel från Estland och Oskar Klahr samt Andreas Frisk från laget Team Sportia.

Foto: Kristian Johansson

James Cumberland, huvudansvarig för Annelis minnesfond

Sista året för AFF-tunnel med det gamla upplägget

Fredrik "Carlsa" Carlsson åkte upp till Stockholm för att utbilda 4 kandidater som var anmälda till, vad som fram tills nu kallats för, AFF-tunnel. Under tre dagar varvas teori och färdighetsträning i tunneln. "Det är lite synd att inte alla som senare ska delta i AFF-examinationen väljer att delta i tunneln. De missar mycket av den teoretiska delen och även chans att få mycket återkoppling på vad de behöver träna på fram till examinationen", förklarar Carlsa.

Från och med nästa år görs AFF-utbildningen om och kommer att delas in i tre steg där steg 1 är praktisk hoppning ute i några valda klubbar tillsammans med den teoretiska delen. Tunneln delen, som kommer att kallas steg 2, blir bara färdighetsträning och en sista chans att få med sig vad man skall träna extra på. "Det finns många extremt duktiga tunnelflygare som ibland saknar erfarenhet från FS-hoppning och behöver lägga tid på att träna på framför allt greppade elev-exitar. En van maghoppare är som regel duktigare på just det och har erfarenhet att börja jobba redan på "kullen" efter uthoppet vilket gör att de kan börja utbilda eleven direkt efter exit." Carlsa var nöjd med årets kandidater som alla visade på stor utveckling från första till sista dagen.

Axel Åshuvud var en av dem som både deltagit i steg 1 i början av säsongen och nu i steg 2 i tunneln. "Det var otroligt lärorikt och utmanande", säger Axel och fortsätter; "Förutom olika övningar i tunneln där man ska lära sig att hantera elevsituationer som kan uppstå, fanns det även tid för ren skilsträning, vilket var jättebra. Jag behöver till exempel öva på att kunna gå fortare och fick flera värdefulla tips." Axel var mycket nöjd med hela upplägget och tycker att Carlsa var en bra kursledare. "Han var superbra! Seriös, men han höll ändå kursen på en lättisam nivå."

Rättelse

I Svensk Fallskärmsport nummer 1 2021, smög det sig in en liten tokighet i en bildtext i artikeln Svensk fallskärms historia. Det är en bild på laget Diomedea 1982 där de benämns som landslag, Diomedea var landslag 1985-1987 (1987 bytte de namn till Max). Bilden nedan föreställer landslaget 1981-1983; Pink Panthers från Skåne Fallskärmsklubb. I laget ingick från vänster i bild: Kenneth Björnung, Per Cederholm, Lasse "Finja" Jönsson och Lasse Lundgren. Bilden är tagen på världscupen i Österrike 1982 då laget kom på andra plats.

Pink Panther, Landslag i FS4 1981-1983

Marcus tar emot utmärkelse

Marcus Jögi - 6 000 hopp

Marcus Jögi fick motta utmärkelse för 6 000 hopp under en middag i samband med examinationsveckan för blivande tandeminstruktörer i Skövde. Utdelare var Sven Mörtberg, riksinstruktör.

Sommarens bästa bild

Nu är det sommar och det är nu alla magiska och roliga hoppminnen ska förevigas med kamera, både i luften och på marken. Vi uppmanar nu hela hoppssverige att skicka in sina allra bästa bilder från sommaren och delta i Svensk Fallskärmsports fototävling. Självklart ska du även skriva vem eller vad bilden föreställer och vem som tagit bilden om det inte är du själv.

Bilderna som vi vill ha senast den **31 augusti** ska skickas till: info@sff.se

RI-spalten

Är du redo?

Handen på hjärtat, är du redo för hopp när du står vid ilastning vid flygplanet? Då menar jag verkligen redo? *Varje gång?*

De flesta upplever hoppning som den ultimata friheten – att man befinner sig i stunden, lämnar allt som inte har med hoppningen att göra för att man behöver fokusera 100% på det man ska göra. Men om man av olika anledningar inte är 100% fokuserad, kan den underbara upplevelsen förvandlas till en farlig situation.

Jag hör ganska ofta någon som säger att förberedelserna inför ett hopp är enkla och går på rutin. Det jag istället ser är något annat; det som sägs "gå på rutin" är inte alls intränade och väl utförda rutiner, utan istället något som liknar motsatsen. Hopparen verkar förlita sig på att det finns en "autopilot" inbyggd som kommer göra allt rätt när det behövs.

För att rutiner ska fungera måste de underhållas, det vill säga analyseras, utvärderas och övas fortlöpande. Dessutom behöver en hoppare vara helt närvarande, så att inte annat distraherar. Det skulle till exempel kunna vara att tankarna är någon annanstans, typ "måsten" från jobbet som gnager i bak huvudet eller en konflikt med någon närstående.

En annan del är att avsätta tillräckligt med förberedelse tid inför ett hopp. Att du är uppvärmd så att du kan utföra hoppet bra rent tekniskt. Att du är mentalt förberedd så att du vet vad du ska göra. Att du har övat reservdragsproceduren, har koll på vindar, spotten, lokala flyg- och landningsregler för dagen. Och vidare till hoppet i sig: vad ska vi göra? Vem leder? Plan B? Plan för bryt? och så vidare. Och när du får call; har du gjort utrustningskollen? Kompiskollen? Vilken hoppordning gäller? Och så vidare...

Vissa delar i rutinerna för förberedelse inför hopp, är i första hand kopplade till själva genomförandet rent tekniskt. Men slarv eller nonchalans i dessa förberedelser, skapar lätt missförstånd som i sin tur kan leda till ökad stress och farliga situationer. En bra plan skapar förutsättningar för ett bra och

säkert genomförande och inte minst för ett roligt hopp. Det finns med andra ord jättemånga delar som bör ingå i en hoppares rutiner inför hopp.

Det är bra om du anser dig vara säkerhetsmedveten, men det innebär inte per automatik att du *är* en säker hoppare. Nej, du *blir* en säker hoppare genom att ha bra rutiner och genom att utföra hoppet säkert! Och det gäller varje hopp!

När det gäller våren och SFF:s verksamhet, har den som vanligt varit präglad av kursverksamhet för blivande instruktörer. Men den har bjudit på många utmaningar – vi har varit

tvingade att dela upp kurserna för att de skulle kunna genomföras enligt myndigheternas riktlinjer och rekommendationer. Och har det inte varit pandemin, så har det varit dåligt väder. För tandeminstruktörsutbildningen hade vi avsatt fem dagar, men under tre av dessa satt vi i regn och snö(!) och kunde inte hoppa. Men med flexibla och duktiga förbundsinstruktörer och ambitiösa instruktörskandidater, ska vi få till även årets kurser.

Efter sommaren kommer jag samla klubbarnas chefsinstruktörer för att bland annat dra upp riktlinjer för vårt framtida utbildnings- och säkerhetsarbete. Mer om det i kommande nummer.

När du läser detta hoppas jag sommarvärmen kommit och att klubbarna kämpar på med att följa SFF:s riktlinjer när det gäller covid-19, det vill säga att fortsätta sitt viktiga arbete med att följa utvecklingen i sin region och Folkhälsomyndighetens allmänna råd och riktlinjer. Allt för att vi är rädda om varandra och inte heller ska äventyra våra möjligheter att hålla på med vår fantastiska sport.

Vi ses på fältet!

Sven Mörtberg
SFF:s riksinstruktör

Incidentrapporter

Jesper Bergstrand är en av flera erfarna hoppare som ingår i Utbildnings- och Säkerhetskommittén (USK). Han har till detta nummer gått igenom ett antal incidentrapporter med utrustningsrelaterade incidenter.

Den som har läst om fallskärmsportens historia i tidigare nummer har säkert lagt märke till att det hänt en hel del på utrustningssidan de senaste 50 åren. Det mesta har varit bra och drivet av den utveckling som krävts för att möta upp hoppares påhittighet när det gäller att utveckla oss i till exempel frifall. Vi har friflygningen att tacka för mycket av den utvecklingen genom åren. Exempelvis skiljer sig dagens Vector-rigg en hel del från en 25-årig Vector-rigg, från samma tillverkare, och en del riggar har försvunnit från marknaden. Men det betyder inte att allt är säkert och självkörande för det.

I den första incidenten som återrapporterats handlade det om ett sitt-/friflygningshopp som slutade i en vådautlösning efter bryt. Hopparen återkopplade att hoppet gick bra, trots allt, och att loopen kortades efter hoppet. Den andra incidenten som jag tar upp är ett hopp där bärremskyddet släppte och exponerade bärremmen, ett styrhandtag lossnade (kallas ibland "Togglefire"), trasslade in sig i övriga linor vid utvecklingen och det slutade i en baglåsning med efterföljande reservdrag. Det tredje exemplet är ett kalottformationshopp där hopparen hoppade en utrustning avsedd för detta, fick en hård öppning och där totalt åtta linfästen lossnade. Även här fick hopparen genomföra reservdrag.

Vi kan inte alltid förutsätta att vår utrustning garanterat fungerar hela tiden; den måste ses över, underhållas och vi måste också tänka igenom om den är anpassad för det som vi vill göra med den. Alla utrustningar slits och åldras. Loopar slits, förstyvningar i bärremremsskydd mjukas upp och linor/fallskärmsstyng utsätts för nötning. Allt har en livstid. Mycket av detta kan bytas ut genom ett rätt så enkelt underhåll och lite framförhållning. Är du osäker, be en kontrollant titta på utrustningen och bedöma om den behöver åtgärdas på något sätt.

” Har man puls som efter ett spinningpass när du packat klart, så har du nog rätt längd på loopen.

Vådautlösningar är riktigt, riktigt otrevliga saker, baglåsning är en högfartsfelfunktion och linbrott kan också bjuda på en åktur utöver det vanliga. Men det som är bra är att jag som hoppare kan göra mycket för att inte hamna i någon av situationerna som jag tagit upp här.

Personligen tycker jag att ingen loop kan vara för kort eller ingen pilotficka för tight. Själv bytte jag min inför förra säsongen och nu består halva packtiden i att få in piloten i en mycket styv spandexficka. Har man puls som efter ett spinningpass när du packat klart så har du nog rätt längd på loopen. Min rigg är kanske inte optimerad för att exponeras i alla olika lägen som jag vill, och därför är det bra om jag då och då tar en närmare titt på linornas kondition; alla tillverkare har angiven hoppmängd på sina linset innan de rekommenderar byten.

Tack till er som återkopplat till oss om detta och jag hoppas att ni alla andra har fått en bra start på säsongen.

Ha kul, be safe och gör kompiskontroller på varandra.

/Jesper Bergstrand, USK

**"EVERY NEW BEGINNING COMES FROM
SOME OTHER BEGINNING'S END."**

-LUCIUS ANNAEUS SENECA

**PERFORMANCE
DESIGNS, INC.**

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/FIRST-TO-KNOW

Ordförandespalten

Hej!

Fallskärmshoppningen har nu kommit igång på klubbarna och det känns för mig och resten av styrelsen glädjande att vi kunnat starta säsongen enligt plan, nu får vi bara hålla tummarna och hoppas på att det inte införs striktare restriktioner uppifrån som påverkar oss. De förenklade rekommendationerna förbundet utgivit detta år verkar ha mottagits väl och på ett föredömligt vis implementerats av er ute i klubbarna. Det är vår förhoppning att vi med dessa som ramverk ska kunna prestera lika väl, eller ännu bättre, än förra året avseende hoppning samt förhindrande av smittspridning. Det är förbundets uppfattning att rekommendationerna följdes väl under förra säsongen och vi hoppas givet på samma efterlevnad även detta år.

Jag är personligen väldigt glad över att vi nu är igång igen och att jag får återse de saknade vännerna i klubben på veckobasis. Hamsterhjulet i veckorna blir lite mindre påfrestande när man till helgen får komma upp och andas frisk luft. Jag är nog inte den enda som upplevt att vinterhalvåret varit extra kännbart när pandemin grusat planer på hoppresor och olika former av socialt umgänge.

Vetskapen om att man på fredag eftermiddag kan låsa dörren till lägenheten och påbörja resan ut till klubben får det att kännas bra i hjärtat, som att själen fått nytt liv och en andra chans efter vinterns tryckande mörker. Livet är lättare. Nu i närtid har vi midsommar på horisonten och näst efter detta semesterveckor med fallskärmshoppning, ljusa nätter, upptåg som ballonghoppning och nattbad med goda vänner.

Vi har också en mängd nyutbildade instruktörer som ett resultat av de förbundskurser som genomförts i landet och ni är alla ett välkommet tillskott för både klubbar och förbund. Passa på att praktisera ordentligt inom era nya instruktörsroller under de kommande hoppveckorna och var en tillgång för den klubb ni tillhör.

Jag hoppas att säsongen för oss alla kommer att innehålla mycket fallskärmshoppning och glädje samt möjlighet att utvecklas och bidra till klubbens verksamhet och överlevnad. Mina mål för sommaren är att hoppa så mycket tandem jag kan för att ordentligt befästa kompetensen och bygga vanor och rutiner. Men jag hoppas att jag trots tandemhoppet även ska ha orken för att avsluta dagen med en 'sunsetload'.

Trevlig midsommar, vi ses på hoppfältet!

Sebastian Croon
Ordförande

SFF profilkläder

Sommarkollektionen är här! Nu kan du komplettera den sköna kortärmade funktionströjan med en snygg keps eller en buff som man i dessa tider med covid-19 behöver använda i flygplanet. Mössorna som fortfarande är sköna under svala sommarkvällar finns även i en fräsch, sommargrön färg.

Profiltröja

En prisvärd rundhalsad, interlockstickad funktionströja i 100 % polyester. Plagget är infärgat med en metod som påverkar miljön mindre och ger bättre färgbeständighet. Oeko-tex certifierad.

Märke: Printer Red flag Active wear
Färg: Marinblå
Tryck: SFF logga på höger ärm och vänster bröst

Storlekar: Dam XS-XXXL, Herr XS-5XL

Tröja
200:-
inkl porto

Mössa
150:-
inkl porto

Profilmössa

Märke: New Wave Clique Saco
Beskrivning: Modern mössa i dubbel single jersey.
Färger: Marinblå, royalblå, mörkgrå, röd, vit, rosa, grön
Tryck: SFF logga mitt fram
Storlek: En storlek

Profilkeps

Märke: Clique, Texas cap
Beskrivning: Twillkeps i 100% bomull med kardborrejustering baktill
Färg: Marinblå
Tryck: SFF logga i gult mitt fram
Storlek: En storlek

Keps
150:-
inkl porto

Profilbuff

Märke: Beechfield, "Morf"
Beskrivning: Sömlöst, skönt material som andas
Färg: Marinblå
Tryck: SFF logga i gult
Storlek: En storlek

Buff
100:-
inkl porto

Beställning, betalning och leverans

Beställ: Mejla till info@sff.se.
-Uppge namn, adress, artikel, färg och storlek
Betalning: Swisha till 123 319 9353 - Uppge namn, artikel
Leverans: Din beställning hanteras och postas inom två veckor om den finns i lager. I annat fall blir du meddelad om längre leveranstid. Leverans sker via post.

Att komma tillbaka efter olycka

Text: Penny Robertson-Pearce

Ibland händer det som ingen vill ska hända. En allvarlig olycka drabbar en nära vän inom hoppningen eller kanske till och med en själv. Vår sport är skadedrabbad och oftast blir det tack och lov lindriga skador. I den här artikeln får vi träffa några hoppare som i samband med hoppning fått allvarliga skador och som efter ett kortare eller längre uppehåll kommit tillbaka till sporten. Läs vad som fick dem att komma tillbaka, vilka tankar och reflektioner de har med sig efter olyckan och om de råd de vill dela med sig av.

Johan "Korven" Kvint började hoppa 2010 i Skånes Fallskrämsklubb. Han hoppade sparsamt de första åren men efter två år tog det fart. 2016 deltog Johan i en kalottkurs under midsommarboogiet i Söderhamn på fältet i Mohed. Fram tills dess hade han gjort 600 hopp och flög vid tillfället en Sabre 2 150. Kalottkursen Pilot Bas hade avklarats redan på en dag och därför började de öva delar ur Pilot HP som är nästa steg. En av övningarna består av att landa på bakre bärremmarna. Johan övade proceduren på höjd flera gånger, men i samband med landningen tog han av misstag tag i de främre bärremmarna, vilket fick katastrofal följd.

Additionseffekt

Det blev en hård landning och Johans första tanke efter landning eftersom han var vid medvetande var; "Nu gick det åt skogen! Jag provade att röra fingrar och tår och kände oerhört stor lättnad när jag hade känsel." Den hårda landningen resulterade i en komplicerad bäckenfraktur och han opererades fem dagar senare i Uppsala. Efter förflyttning till hemorten i Helsingborg och två veckor på sjukhus där fick Johan komma hem. "Redan på sjukhuset var jag snabbt uppe på fötterna och tog mig runt med gåbord och därefter kryckor." Efter hemkomst började rehabiliteringen på allvar och Johan var på sjukgymnastik och i badhuset och tränade mycket. "Efter fem månader kunde jag ersätta sjukgymnastiken med träning på gymmet. Jag var väldigt målmedveten och från dag ett helt inställd på att komma tillbaka till hoppningen."

Mindre än ett år senare var Johan redan i stort sett helt återställd och det drog ihop sig till det första hoppet efter olyckan. "Jag valde att hoppa med samma utrustning som jag var van vid och såklart kände jag en del oro inför landningen. Skulle kroppen hålla? Men det gick bra och jag var glad över att vara i gång igen."

Under året utan hoppning hann Johan fundera en hel del på varför det gick snett vid olyckstillfället. "Det var flera små faktorer som tillsammans blev det vi kallar för additions-effekten. Nytt fält, ett landningsvarv över hangaren som kändes lite obekvämt och en ny övning som jag aldrig provat förut. Det jag har tagit med mig efter olyckan och som jag säger till andra är just att försöka undvika flera nya moment på samma gång." Johan fortsätter; "Jag vet också idag att när man tränar en ny manöver i samband med landning ska man alltid återgå till att landa som vanligt med 'togglarna' om det inte känns bra. Det var definitivt det som blev fel för mig, att jag fortsatte med min manöver även fast jag tyckte responsen kändes fel." Johan som fortsatt att hoppa aktivt ända sedan dess är numera både AFF-instruktör och mitt uppe i en tandeminstruktör-examinering.

Aggressiv manöver

Marcus Turula, som idag arbetar i vindtunneln utanför Säve i Göteborg, började hoppa i FKCG 2009. Efter att tidigt investerat i egen utrustning och gjort sig av med jobb, bil och lägenhet flyttade Marcus ner till Helsingborg

där han är uppvuxen. "Jag förnyade i Skånes Fallskrämsklubb året efter min kurs, eftersom jag på BAS-kursen samma år hade lärt känna många från SFK." Marcus hoppade på flitigt och 2013 hade han fått ihop 650 hopp varav 200 hopp samma säsong. "Jag hade då en HP-kalott som heter Vengeance 135 och hade hoppat den i 150 hopp. Jag hade en tid övat ganska många långsamt 'carvande' 90-gradersvängar och behärskade det bra." Dagen för olyckan gick Marcus, hans bror och några andra hoppare upp och gjorde ett roligt vinkelhopp. "Inför landning initierade jag en mer aggressiv input än vad jag brukade göra. Skärmen dök mer och för sent började jag hänga på bakre för att fläsa, men när jag bara var några meter från marken insåg jag att jag fortfarande befann mig i sväng." Landningen blev väldigt hård och Marcus studsade över hela taxibanan innan kroppen stannade. Efter landningen försökte han resa sig men det skar som knivar i ryggen och han fick lägga sig ner igen och invänta hjälp.

På sjukhuset konstaterades att Marcus fått en fraktur i bröstryggen som fick stelopereras. "I Efterhand tänker jag att det kunde gått mycket värre. När läkaren berättade att jag skulle kunna bli helt återställd var det en stor lättnad", berättar Marcus. Det blev ändå en ganska besvärlig tid under rehabiliteringen som påbörjades ungefär åtta veckor efter operationen. Även om Marcus höll i gång ordentligt med simning och sjukgymnastik, dröjde det ett helt år innan han blev helt återställd och ytterligare lite tid innan han fick klartecken från läkaren att hoppa. "Innan dess hade jag och min bror hunnit med en resa till Centralamerika där vi lärde oss surfa, det var väldigt bra träning för ryggmuskulerna att ligga och paddla på brådan i vattnet." I juni 2014 var det dags för det första hoppet. "Att jag skulle hoppa igen var det ingen tvekan om, det bestämde jag mig för direkt efter olyckan. Däremot var det väldigt pirrigt inför första hoppet och jag tänkte mycket på om min rygg skulle klara en hård öppning till exempel. Läkaren hade dessutom varnat för att en liknande olycka skulle kunna förstöra ryggen ännu mer."

Ge sig själv bättre förutsättningar och marginaler

Marcus valde att fortsätta hoppa med den

Foto: Sophie Ménard

Marcus Turula

kalotten han haft vid olyckstillfället. Han menar att det ju inte var på grund av skärmen som olyckan skedde utan på grund av en manöver som han inte behärskade vid tillfället. "Såklart har jag tänkt mycket på vad som verkligen hände. Det tog lång tid att helt klargöra händelseförloppet, men jag fick hjälp av en erfaren 'swoopare' som jag träffade i Australien. Han kunde genom att se på min film från den landningen sätta fingret på vad som gått snett." Den mer detaljerade kalottutbildningen gällande högfartslandningar, så kallad "HFL-grön, orange och röd, tillkom något år efter Marcus olycka. Idag är det mer reglerat vilken typ av sväng och manöver man får göra och det är högre krav på vilken kalott man får flyga. "Med facit i hand förstår jag nu att om man ska börja med en mer aggressiv manöver i samband med svängen inför landning, måste man flytta upp höjderna för att skapa mer marginal. Detta missade jag helt vid olyckstillfället och därför slutade det som det gjorde." Under hela 2014 landade Marcus på rak final utan att röra de främre bärremmarna en enda gång och året efter började han helt om med att lära sig rutinen kring en landning med 90-graders sväng. Marcus har tagit med sig att inte stressa och ha för bråttom när man ska lära sig nya saker. "Jag ger alltid rådet till andra hoppare att man ska ge sig själv bättre förutsättningar att lära sig och utvecklas i lagom takt. Inte låta sig påverkas av andra eller av sitt eget ego för den delen." Idag hoppar Marcus en mindre kalott och genomför 270-graders svängar och är fortfarande noggrann med att inte gå för fort fram. Som instruktör i vindtunnel i Sverige och utomlands i flera år känner han ibland av stelhet i ryggen. "Det kan jag leva med och jag har lärt mig tekniker i tunneln för att skona ryggen så mycket som möjligt."

Kyttiga vindar

Kristian Johansson gick sin AFF-kurs sommaren 1999, hos Skånes Fallskrämsklubb i Everöd. Efter några år med sparsam hoppning skaffade han egen utrustning, gick BAS-kursen och blev hoppleddare. Det innebar att det under kommande år blev lite mer hoppning för Kristians del och på sensommaren 2004, hade han fått ihop ungefär 200 hopp. "I Skåne hade det varit riktigt skitväder i flera dagar och när det äntligen blev lite

bättre var alla på fältet väldigt taggade för hoppning. Vindarna var inom gränsen, men ganska kytliga, och när det äntligen kom en lucka bland molnen gick Kristian och sju andra hoppare upp och gjorde en lyckad speedstar. Efter att han dragit sin skärm upptäckte han att han hängde lite väl långt bort. "Jag bedömde att jag skulle kunna ta mig fram till fältet och försöka landa vid taxibanorna i den bortre delen. Jag kände hur orolig skärmen var på grund av de kytliga vindarna och därför hade jag mest fokus på den och hur den betedde sig." I närheten av taxibanan ligger startbanan och Kristian hamnade i den vind som uppstår bakom ett flygplan när det startar eller landar, så kallad 'vortexvind'. Detta bidrog till mycket turbulens och när Kristian närmade sig marken och började planera flären gick skärmen plötsligt in i ett dyk utan att han hunnit röra 'togglarna'. "Den dök plötsligt åt vänster och jag träffade marken samtidigt som skärmen och slog i med armbågen och hakan först. Jag minns att jag inte kunde dra in mina ben på grund av kraften framåt. Kristian som var vid fullt medvetande och reste sig på ren reflex minns att han sa; "Det här var ju inte bra! Jag blödde kraftigt och kunde se att något stack ut framför munnen. Det var mitt käkben, men det förstod jag ju inte då."

Kristian förstod efter att ha landat vid banändan, att hoppleddaren skulle ha svårt att se honom från klubbhuset på grund av träd, och började fundera på hur han skulle agera. "Jag blödde ganska kraftigt och kände att käken var på fel ställe. Jag försökte påkalla hjälp vid något tillfälle och vinkade till flygtornet men när jag vinkade kände jag att det var något som inte kändes bra med min arm. Den flaxade liksom fram och tillbaka i vinkningen." Kristian blödde så pass kraftigt att han gjorde bedömningen att det bästa var att ta av sig utrustningen och lägga sig i framstupa sidoläge, ta det lugnt och invänta hjälp. På sjukhuset konstaterades flera skador. Förutom att käken var kluven så hade Kristian även krossat käkfästet, brutit överarmen i armbågsleden där benpipan stack ut, slagit ut fyra framtänder, skadat flertalet tänder och fått frakturer på tre kotor i ryggen. Han opererades i åtta timmar och sedan förflyttades han till Uddevalla som var närmare hemorten. Över- och underkäke najades ihop och skruvades ihop med en titanplatta i hakan. "Det enda sättet för mig att inte föda de kommande månaderna var att ladda en stor spruta med något flytande och köra in spetsen på den genom gluggen framtill där framtänderna suttit", skrattar Kristian som säger att det kanske var tur att tänderna slogs ut. Eftersom Kristian arbetade på en sluten ungdomsvårdsanstalt var sjukskrivning det enda alternativet de kommande sex månaderna. Det blev mycket träning hos sjukgymnasten och rehabiliteringen pågick

under ett års tid. Tack vare mer träning än vad sjukgymnasten ordinerat har han idag nästan 100 procent rörlighet i armbågen och han fick nya tänder ungefär ett år efter olyckan.

Det hann gå 14 år

Det tog några år till innan Kristian blev helt återställd. "Egentligen har jag hela tiden tänkt att jag ville tillbaka till hoppningen, men det hann gå 14 år efter olyckan innan jag tog tag i det igen. I början ville jag, men fick inte för läkarna. Sedan tog andra intressen, som att köra motorcykel, över. Men jag ville aldrig att olyckan skulle vara anledningen till att jag slutade helt, därför kändes det viktigt att ha som mål att komma tillbaka och sluta av egen fri vilja", förklarar Kristian. Efter att ha matchat med en tjej online 2018, som öppnade konversationen med att skriva att hon var så glad för att hon skulle gå en fallskrämskurs i Vårgårda, bestämde han sig på studs för att kontakta chefsinstruktören Robert Alasuutari i FKCG. "Robban ordnade en anpassad kurs åt mig eftersom jag hade 200 hopp innan uppehållet. Det blev en hel del teori och praktik samt utvalda hopp i SFU-utbildningen. "Första hoppet var helt fantastiskt! Det kändes som att jag aldrig varit ifrån hoppningen och jag kände mig hemma igen en sekund efter uthoppet."

Inför första landningen kände han ingen direkt rädsla utan mer ett 100-procentigt fokus på landningen. Kristian berättar att det han tagit med sig efter olyckan är att inte försätta sig i en situation likt den vid olyckstillfället. "Inom polisen, där jag arbetat 12 år i yttre tjänst, har vi en ramsa som lyder; Kan vi? Får vi? Ska vi? innan vi genomför riskfyllda insatser. Numera applicerar jag det även vid hoppning. Bara för att man kan och får så kanske man inte ska göra ett hopp. Det handlar om aktiva beslut och min egen förmåga, erfarenhetsnivå, dagsform och så vidare. Därför undviker jag exempelvis att hoppa när det är kytliga vindar. "Kristian som precis avslutat steg 2 i HM-utbildningen berättar att han nu får chansen att återgälda den inspiration han fick av sin dejt 2018. "Hon är ännu inte klar men har sagt att hon ska fullfölja kursen i år. Nu kommer hon tillbaka som elev igen och kanske får jag chansen att göra HM-hoppet med henne och ge henne den inspiration till att bli klar som hon gav mig. Det skulle vara riktigt kul!" ■

Foto: Privat arkiv

Kristian Johansson

Fyra Frågor

Text: Pixine Lyckner Foto: Privata arkiv

1. Hur och varför började du hoppa?
2. Vilken har varit din största utmaning inom hoppningen?
3. Vad driver dig inom hoppningen år efter år?
4. Hur når man sina mål och vad har du för målsättning framåt?

Att vi tillhör en särskild skara människor och en väldigt speciell sport är vi nog alla eniga om. I samband med att vi trycker den sista delen av svensk fallskärms historia i det här numret passar vi på att fråga några gamla rävar vad det är som gör att vissa stannar så länge i den här sporten, hur man når sina mål och varför just de började hoppa.

Johan Bond

Klubb: Fallskärmsklubben Dala
Årtal för hoppstart: 1983
Antal hopp: 4 800
Utrustning: En sliten Wings-rigg
Licensnummer: 186
Instruktörsbehörigheter: HL, KL, HM, Kontrollant

1. Långt tidigare än mopedåldern infann sig en känsla att ta reda på hur det är att falla genom ett vitt fluffigt moln. Men det var först när jag gjorde lumpen och hamnade i Östersund på A4 som tillfället infann sig. På hösten 1983 drog ÖFSK igång en fallskärmskurs för militärer. Kursen genomfördes på onsdagskvällar och kostade 650 kronor och sex hopp ingick i priset. Det var bara att slå till såklart. Efter muck, när jag kommit hem till Dalarna och Borlänge igen, gjorde jag genast min första trädlandning i Romme en solig men blåsig vårdag i en vit och orange C9:a. Jag var fast, i dubbel bemärkelse. På hopp 37 fick jag äntligen trilla igenom ett fluffigt moln! Kommer ihåg den känslan på pricken än i dag.
2. Svåraste frågan av dessa fyra! Det självklara svaret blir så klart att man mist vänner genom åren och att då finna mening och motivation att fortsätta. Hoppningen är ju en stor del av livet, barnen har fötts under hoppveckor och firat sina födelsedagar och vuxit upp på hoppfältet. Svenssex/möhippa genomfördes så klart under ett sommarläger en gång i tiden. Nu är väl prioritering av tid ett dilemma, att fira mid-sommar i en regnig hangar är kanske inte lika viktigt längre... Att vara först på en case blir en större utmaning för varje år som går.
3. Att hoppningen fortfarande är kul och att man hela tiden lär sig något nytt och utvecklas. Sedan skulle jag ha svårt att vara utan gemenskapen och alla hoppvänner. Nu är det mer kvalitativ hoppning än kvantitet som det var förr och man lägger mer fokus på att gänget man hoppar och umgås med på kvällen är rätt. Jag tycker om att dela med mig av erfarenheter, köra en nybörjarkurs eller lära en elev att packa. Att få ge tillbaka lite och se andra utvecklas är tillfredsställande.
4. Envishet brukar vara en bra egenskap om man vill nå något men glädjen måste alltid finnas där. Den gemenskap vi har i fallskärmsvärlden är också en viktig del i att komma målen närmre. Vi är duktiga på att stötta varandra. Hoppmässiga mål ligger ju lite på vänt som för de flesta på grund av pandemin men jag ser fram emot sommaren med tillförsikt. Som medlem i materielkommittén är det att fortsätta förbättra och förenkla vårt regelverk och på klubbnivå behövs mycket ideellt arbete. Flygplansstrul och pandemi är en dålig kombo. Min hemmaklubb skulle verkligen behöva lite medvind ett tag och då får alla klava upp ärmarna. Att göra nåt bra för klubben är ett viktigt mål för mig.

Gunlög Edgren

Klubb: Alla klubbar känns som hemmaklubbar men förnyad i Stockholms Fallskärmsklubb
Årtal för hoppstart: 1984
Antal hopp: 7 500
Utrustning: Velo 84
Licensnummer: 577
Instruktörsbehörigheter: HM, HL, T, TU, KL

1. Efter ett år i Paris skulle jag åka hem och hade samlat mina vänner på ett ställe för avskedsmiddag. En av dessa vänner var journalist och det visade sig att han hade en dryg, rätt berusad, kollega som skulle till Sverige och hoppa fallskärm och ville ha mitt nummer. Och det fick han. Han kom upp till Lund och jag åkte ner från Stockholm. Jag hade bott i Paris så var klädd som en chic dam och INGEN i klubben, Malmö Björnstorp, (numera Fallskärmsklubben Syd reds anm) kunde tro att jag dryga veckan därpå skulle vara tillbaka på kurs. Livrädd men adrenalinet vägde tyngre än rädslan.
2. Att jag ofta, på grund av kön och eventuellt även storlek, inte blivit trodd på. Exempelvis. var det en man som inte tyckte att jag skulle bli tandeminstruktör han trodde inte att jag var tillräckligt stark. Som tur var satt Christer 'Chippe' Lindberg, mitt ex, med och kunde säga att jag nog var starkare än säkert hälften av de som var tandeminstruktörer. Jag har upplevt detsamma när det kommer till att swoopa, några killar som inte gillat det men även en del som varit imponerade och gett beröm. Det har blivit bättre med tiden, det var mer macho när jag började hoppa. I nuläget har vi ju fler duktiga tjejer som också kan vara förebilder.
3. Glädjen och gemenskapen, det är som en familj. Nu hoppar jag mest tandem och där får jag ge bort en känsla som jag själv älskar och får vara med i deras adrenalindrush vilket ibland resulterar i att både jag och 'paxet' skriker av lycka under skärm. En annan sak är att det alltid går att lära sig något och bli bättre.
4. Jag har några saker jag säger till elever när de tycker något är svårt "Vill man så kan man". Jag har under hoppkarriären satt en del väldigt höga mål och sedan nötit, jobbat och kämpat för att nå dem. Det går. Mitt mål just nu är att ha kul i hoppandet och att få till lite mer egen hoppning.

Peter Ekström

Klubb: Fallskärmsklubben Aros

Årtal för hoppstart: 1995 **Antal hopp:** 5 800

Utrustning: Javelinrigg, Aerodyne Pilot 117

Licensnummer: 8 386

Instruktörsbehörigheter: HM HL AFF T TU

1. Jag var egentligen inte intresserad av fallskärms hoppning. På flyguppvisningar gick jag och köpte varmkorv när det var fallskärms hoppning. Jag hade en granne som hoppade fallskärm och var instruktör, han bearbetade mig genom att visa tidningen 'Svensk Fallskärms sport' och hoppfilmer på VHS. En dag ringde han, det var en tisdag, och sade att det fanns en plats ledig på kursen som började kommande helg, och undrade om jag tog den. Då jag tröttnat på tjatet svarade jag att "ja, men anmäl mig då!" Jag blev uppringd av klubbens elevansvarige, som på brett Dalmål sade "ja, det är ju lite kort på, så du hinner ju inte betala in anmälningsavgiften, men kom till helgen du så löser vi det" Så gick det till när min dåvarande granne Peter Sundström och elevansvarige Mattias Nord lirkade in mig i sporten.
2. Den första utmaningen blev att stanna kvar efter kursstart. Jag hade ju betalt för 25 hopp, konventionell utbildningsplan och jag

var för snål för att vaska dem, så det var bara att hoppa på. Efter att jag fått min licens så kunde jag inte lägga av, inte ge upp, så det var bara att fortsätta hoppa. Jag ska inte säga att jag blev helt såld från första början, det har växt från år till år och nu kan jag inte tänka mig att vara utan hoppningen. Den största utmaningen var då att få pengarna att räcka till och nu för tiden att hitta mål med hoppningen.

3. Jag vill bli bättre på det jag gör. Jag uppmanar även nya hoppare att försöka ha ett mål med varje hopp, inte bara räkna ett antal. Den konstiga frihetskänslan man får av att glatt och obrytt hoppa av ett flygplan, något som kanske är lite tokigt ändå, gör en ganska lycklig. Det märks efter det första hoppet efter ett uppehåll, hur bra fallskärms hoppning kan få dig att må. Att hjälpa någon annan att utvecklas och dela med mig av tips och trix gör jag gärna. Efter 25 år så har det blivit en del insikter.
4. Det är få förutnat att vara en talang, så jag säger: sätt upp ett mål och jobba hårt för att

nå det. Om du vill att något ska hända, se till att det gör det, ingen kommer förmodligen att göra det åt dig. Just nu är min målsättning att få återstarta och fortsätta med Bigway-hoppning. Känslan att fortast möjligt lämna ett av många flygplan i formation, som bokstavligen krävs ut hoppare och hitta basen samtidigt som man ser, ibland hundratals andra hoppare, är oslagbart. När man kan ligga placerad, vänd från formationen, men ändå känna på lugnet att formationen sitter, är obeskrivlig. När alla gör sitt jobb samtidigt, det är då magin sker. Jag brukar säga att det är lika svårt att beskriva känslan i ett världsrekordhopp för en hoppare, som det är att beskriva hur det ens är att hoppa fallskärm för någon som aldrig gjort det.

Jonas Wallberg

Klubb: Stockholms Fallskärmsklubb

Årtal för hoppstart: 1965 **Antal hopp:** 7 800

Utrustning: Har i dag bara en skärm som är specialiserad för precision. Zero 295. Riggen är en Avalon. **Licensnummer:** 25

Instruktörsbehörigheter: Idag har jag inga instruktörsbehörigheter kvar.

1. Jag började hoppa på Fallskärmsjägar-skolan. Det var på den tiden alla gjorde värnplikt och jag försökte hitta något som inte bara var givakt, putsa skor och så vidare. På den tiden fanns i princip ingen civil hoppning även om både Stockholm och Göteborg hade startat klubbar med blygsam verksamhet. Men det var inget jag kände till då. Jag var bara imponerad av att se gubbar strömhoppa ur en DC 3:a.
2. Jag har representerat Sverige i FS4, 10-manna speedformation, FS8 och i

precision. Men efter mycket funderande måste jag säga att den största utmaningen var att hoppa från Bruraskaret på Trollväggen i Norge. Jag hade då 4000 hopp och efter sex timmars klättring och en natts sömn i grottan precis under bergstoppen fick jag återigen uppleva den där alldeles fantastiska adrenalinkicken!

3. Det som driver en år efter år är det speciella kamratskap som vi har i vår sport. Vänner över hela världen.
4. Hur man når sina mål tror jag beror på vilken målsättning och talang man har. Det är stor skillnad på att nå målet "Topp 5" på Svenska Mästerskapen eller "Topp 5" i världen. Men som i all kunskapsinläring gäller det att lära sig krypa innan man börjar gå. Börja med att krypa och se till att ha skojs på vägen! Utan glädje är inga mål värda uppoffringen. Speciellt inte inom en sport där det i princip inte finns någon publicitet. Det är

inte svårt att bli "Topp 5" inom Sverige om man gillar att tävla. De flesta som hoppar gör det för det stora nöjet och kamratskapen och har inga ambitioner att tävla seriöst. Så gillar du att tävla är mitt råd att ta chansen och prata med någon som håller på!

Patrik "Palle" Nygren

Klubb: Linköpings Fallskärmsklubb

Årtal för hoppstart: 1990 **Antal hopp:** 12 000+

Utrustning: Min personliga utrustning inkluderar 2 Javelinriggar, bestående av varsin Velocity 90, Optima 113 och Cypres 2.

Licensnummer: 2404

Instruktörsbehörigheter: T, TU, HM

1. Jag började hoppa 1990 när jag gjorde min värnplikt i Linköping. Det var faktiskt en ren slump, vi var tvingade att stanna kvar i Linköping många helger och lokala fallskärmsklubben kom ut och presenterade sig. Jag hade vid det laget redan utnyttjat mitt bidrag (vi fick en viss peng för att engagera oss på orten när vi var kvar på helgerna) till sportdykning. Kan bara konstatera att eftersom

jag hinkade upp pengarna helt själv så hade jag väl en äventyrlig ådra någonstans.

2. Utmaningen förändras med tiden. I början var det till exempel att få med kompisar på hoppäventyr eftersom tiden/helgerna skulle räcka till mycket. Nuförtiden är det jonglerande med familjeliv och livspussel. En röd tråd är väl helt enkelt att få tiden att räcka till för allt man vill göra.
3. Jag har haft turen (som kameraflygare åt fyrmanna) att få åka runt och tävla mycket internationellt. Att få stängas och umgås med de bästa inom sporten har varit otroligt motiverande och taggande. Jag har mestadels tävlat för Australien, så bara därigenom har det blivit många resor och bekantskaper som förmodligen aldrig hade hänt utanför hoppningen!

4. Om jag är involverad i en tävling så tävlar jag mot alla, inklusive mig själv. Jag vill alltid göra det där lilla extra som överträffar vad jag gjort tidigare. Strävan efter perfektion driver mig hårt!

Tips och Trix: Loggning och Målsättning

Text och Bild: Pixine Lyckner

Säsongen är äntligen igång och det hoppas för fullt runt om i Sveriges klubbar. Elevhoppning, avrostning, utbildning, skojhoppning, ballonghoppning och inhopp står på agendan tillsammans med härligt häng med alla fallskärmsvänner. Och så är det ju det där med loggningen. Som elever sätter vi oss med loggboken efter varje hopp och skriver ner tankar och känslor och hoppbeskrivningar och får dessa godkända av våra instruktörer. Men hur fungerar det sedan, är du en av de som fortsätter logga varje hopp eller en av de som loggar tio-tjugo hopp i stöten och inte riktigt tar dig tid att fundera över vad du faktiskt gjorde under hoppen?

Varför loggar vi, vilka är skyldiga att logga och hur kan du använda loggningen för att nå dina mål med fallskärms hoppningen?

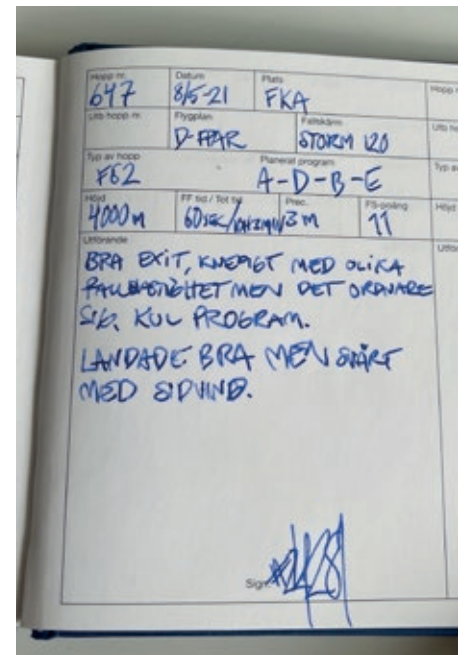
I SBF:en står det "Hoppjournal är handling i vilken fallskärms hopp bokförs. Endast bokförda och signerade hopp får tillgodoräknas för licens, licensförnyelser och behörigheter samt utmärkelser. Bokförda och signerade hopp som utförts under

Fastna inte i
"Nu behöver jag inte
bry mig om Jesperkurvan
längre"-tänket utan fortsätt
logga även efter att du nått det
mål du just nu strävar efter.
Att logga är att reflektera och i
reflektion finns mycket kun-
skap att ta dig vidare,
mot nästa mål.

militärtjänst eller utomlands får räknas vid kvalificering/förnyelse för/av licens." Varje gång du ansöker om en ny licens eller en ny behörighet skall alltså alla dina hopp ses över av chefsinstruktören i din klubb. Ett antal licensförnyelser granskas även av SFF varje år på uppdrag av Transportstyrelsen. Det är därmed viktigt att du loggar såväl vilken typ av hopp du gjort som tid i frifall och var du landar. Det är skillnad på en 'hop-n-pop' och en minut i frifall, det spelar roll om du landat ute och om du hoppat ensam eller i grupp.

"Kan du snälla signera 40 hopp åt mig?"

Det kan kännas som en enkel fråga och visst vill vi hjälpa våra hoppkompisar, men var du inte med på samtliga hopp eller på plats på klubben den dagen så ska du inte signera hoppen. Det händer att det fuskas med loggning och det kan, i värsta fall, bli riktigt farligt.

Var noga med att alltid logga dina hopp korrekt.

Att bli bättre

För din egen skull är det en bra idé att logga direkt efter hoppet för att kunna bli bättre och utveckla din hoppning. Om du övar på någonting tolv gånger och det inte riktigt sitter kan du med hjälp av loggboken utvärdera vad det är som inte riktigt fungerar och öva på just det. Det är också lättare att ta hjälp av en coach, instruktör eller hoppkompis när du vet precis vad det är du behöver öva på.

Att gå upp och "ha kul med vännerna" är superhärligt men att ha mål med hoppningen är viktigt för din utveckling. De som blir riktigt duktiga fallskärms hoppare och som stannar länge i sporten, är de som har en tydlig målsättning och som jobbar på att nå dit. Det blir inte tråkigt att hoppa fallskärm för att man har en tydlig agenda eller för att man loggar oftare än var 40:e hopp. ■

KRAV FÖR LICENSER	A	Godkänd teori och samtliga hopp i en av följande stegringsplaner; AFF, SFU eller konventionell utbildning
	B	100 manuella hopp 10 RW-hopp, varav hälften minst 3 personer 45 minuter ackumulerad frifallstid 10 landningar inom 15 m - Packutbildning
	C	200 manuella hopp, varav 50 RW-hopp där minst hälften varit minimum 3 personer 1,5 timme ackumulerad frifallstid 50 landningar inom 15 m varav 25 landningar inom 5 m 1 år i sporten från första hoppet räknat
	D	400 manuella hopp, inklusive 100 RW-hopp varav 25 FS-hopp med minst 3 personer 3 timmar ackumulerad frifallstid 2 år i sporten från första hoppet räknat

För en del behörigheter och utbildningar krävs ytterligare antal loggade och signerade hopp:

Flyga HP-kalott.....	300 hopp
AFF-Instruktör	500 hopp
Tandeminstruktör	700 hopp
Wingsuit-utbildning	300 hopp
Högfartslandning upp till 90 graders rotation	500 hopp
Högfartslandning 180-270 grader	1 000 hopp
Multirotation	2 000 hopp
Kalottstorlek regleras enligt Jesperkurvan upp till	1 000 hopp

Observera att det kan finnas andra krav för ovan än antal hopp.

Andrea Schofeld landar på stranden vid
Florsjön som ligger intill hoppfältet

” SÖFK idag är väl inte jättekänt för att tävla,
vi är en riktig feelgood klubb. Om du har
varit hos oss så vet du vad jag pratar om
och har du inte varit hos oss så är det
bara komma förbi och bli frälst.

- Mattias Flybring

Klubbkollen- Vad har hänt sedan sist?

Söderhamns Fallskärmklubb

Text: Pixine Lyckner

Foto: Privat arkiv

En liten klubb med stor gemenskap, mycket hjärta och möjlighet till att påverka hoppningen för den som vill prova något nytt. Två stora fält helt utan restriktioner, närhet till strand och fräscha faciliteter. Till sommaridyllen i Mohed vill man åka, och de som gjort det återvänder.

En av Sveriges skönaste klubbar

Vi skrev om SÖFK i klubbkollen

2015 och sedan dess har

klubben hunnit genomföra två stora och lyckade midsommarboogien och fyllt 50 år. Rekrytering av yngre medlemmar som blandas med veteraner gör att klubben är dynamisk och stadigt känd som en liten men hemtrevlig och välkomnande klubb.

”Det är en fantastisk stämning på klubben och det känns verkligen som om vi är på väg tillbaka” berättar Mattias efter några år med färre klubbmedlemmar samt pandemin som satt käppar i hjulen för många verksamheter.

”Vi vill verkligen få igång våra större midsommarboogien igen” fortsätter Mattias och berättar om de boogien som hölls 2016 och 2017 med Stockholmsklubbens flygplan 'ErikErik'. ”Det var fantastiskt lyckade boogien och målsättningen är att fortsätta med dem!”

Den här sommaren, liksom förra året, är det osäkert hur det ser ut med restriktioner kring den pandemi som fortfarande råder och man satsar därmed på ett mindre boogie med enbart det egna planet, en Cessna 206, som tar fem hoppare. ”Fjolårets midsommarfirande var en dundersuccé trots att det blev

en mindre tillställning så vi kör en repris på den om inte restriktionerna släpper” säger Mattias glatt.

”Du borde komma förbi oss i sommar för att uppleva en av Sveriges skönaste klubbar!” ler Mattias Flybring, ordförande i Söderhamns Fallskärmklubb, och berättar att man planerar helikopterhoppning och en kalottkurs i sommar.

Kom som du är, gör det du känner för

En mindre klubb gör det möjligt att vara med och påverka hoppningen dag för dag, ”Vi gör det som det finns intresse för”, berättar Mattias. ”Strandlandning, precisionstävling, kvällshoppning, natthoppning, allt finns på menyn i Mohed”,

fortsätter han. Söderhamns Fallskärmklubb har förmånen att ha total avsaknad av restriktioner, vilket gör att man inte påverkas av något annat än väder när det kommer till hoppningen och det största problemet är att de har få tandem-piloter.

Under de senaste två åren har man blåst liv i uppvisningshoppandet igen och genomfört två större uppvisningar. På Gävle Pride 2019 samt en elektronisk uppvisning för Söderhamns kommun på Nationaldagen 2020.

Vill du åka till en riktigt härlig hoppklubb med hög mysfaktor, fräsch bastu och möjlighet till strandlandningar, midnattshoppning och en riktigt härligt midsommarhäng? Fallskärmfamiljen i Söderhamn hälsar varmt välkomna! ■

Söderhamns Fallskärmklubb i korthet:

Antal medlemmar: cirka 25,

varav 15-20 aktiva

Ordförande: Mattias Flybring

Chefsinstruktör: Stefan Nilsson

Tandempiloter: 1

AFF-instruktörer: 0

Antal hopp 2020: 749

Planerade elevkurser: 1-2 kurser enligt den konventionella utbildningsplanen

Säsong: Påsk till mitten av oktober

Hoppveckor: Inga hoppveckor men vi kör alla röda dagar, klämdagar och midsommar.

Hoppriser:

150 kronor för 1 000 meter

170 kronor för 1 500 meter

190 kronor för 2 000 meter

220 kronor för 3 000 meter och över.

Flygplan: Cessna 206 turbo, som tar fem hoppare till 3 500 meter.

Faciliteter: 20 sängar fördelat på fem rum och en större sovsal för 8-10 personer. Det finns även ett fullt utrustat kök och en stor grillplats. En avgift på 50 kronor per dag tas ut för icke-medlemmar.

Marka: Självbetjäning. I matväg finns panpizza, lyxnudlar och toast. Både kort och kontanter går bra.

Webb: www.skydivemohed.se eller se SÖFK's facebook-sida

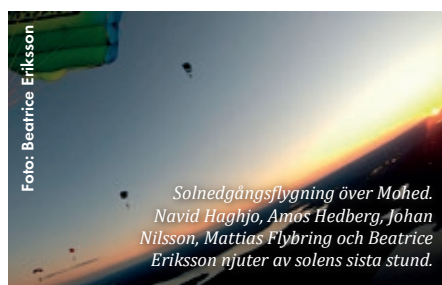

Foto: Beatrice Eriksson

Solnedgångsflygning över Mohed.
David Hagho, Amos Hedberg, Johan
Nilsson, Mattias Flybring och Beatrice
Eriksson njuter av solens sista stund.

NYFIKEN PÅ Maja

Text: Penny Robertson-Pearce
Foto: Peter Lindgren

Maja Vesterberg har nyligen tilldelats Flygsportförbundets talangstipendium på 50 000 kronor. Tillsammans med två andra flygsportare (droneracing och paragliding) kan hon under året satsa helhjärtat på sin wingsuithoppning och i gengäld vara ett ansikte utåt och ambassadör för Svensk Flygsport. "En så pass stor ekonomisk stöttning gör verkligen skillnad", säger Maja glatt, som såklart redan har satt upp mål för årets säsong. Maja är en alltigenom glad och positiv tjej som går helhjärtat in för det hon älskar att göra. Nu får du chansen att lära känna henne bättre, här är Maja!

MAJA VESTERBERG

Ålder: 30 år

Från: Arvidsjaur

Bor i: Umeå

Jobbar som: Personlig assistent

Studerar till: Internationell handelslogistiker

Familj: Mamma och pappa och fem äldre syskon

Började hoppa: 2013

Antal hopp: 1 500+

Tävlrar i: Wingsuit acrobatic med laget Purple Pain

Andra intressen: Att resa, dykning, klättring och skidåkning

Foto: Privat arkiv

Elevhopp i Umeå 2013

Gunlög Edgren, hoppare, elitsamordnare i Svenska Fallskärmsförbundet och ledamot i Flygsportförbundets (FSF) styrelse uppmanade Maja i slutet på förra året att söka talangstipendiet. Först i slutet av februari fick Maja besked om att hon skulle delta på ett digitalt möte med generalsekreterare i FSF, Kjell Folkesson. "Jag blev lite förvånad när de andra två som deltog på mötet presenterade sina sporter och målsättningar med genomarbetade 'powerpoints' och jag som inte visste vad mötet skulle handla om i förväg, fick berätta så gott jag kunde", minns Maja. Men det gick bra ändå och det ekonomiska stödet är verkligen välkommet. "Jag har räknat ut att det motsvarar 344 hopp och eftersom målet för säsongen är att göra 408 hopp så kommer det räcka en bra bit på vägen."

Cyklade nästan jämt

Maja växte upp i centrala Arvidsjaur med sin mamma och sina fem äldre syskon. De bodde i en stor "Norrbottevilla" och i kvarteret fanns gott om barn. Maja spenderade även mycket tid hos farmor och farfar utanför orten, nära naturen. "Jag älskar verkligen naturen och är nöjd med min uppväxt i skogen. "Förutom skolgången blev det några år med fotboll men mest blev det cykling. "Jag och mina kompisar cyklade i stort sett jämt. Överallt cyklade vi, på all ledig tid, och det

kanske säger en del om att det inte finns så mycket att göra i Arvidsjaur", skrattar Maja. Efter ekonomisk linje på gymnasiet på hemorten bar det strax därefter av till Umeå. "Jag flyttade till Umeå när jag var 20, efter att ett arbetskontrakt som personlig assistent hade gått ut och jag blev arbetslös. Min bästa kompis bodde där och hennes pappa erbjöd mig att hyra en ledig lägenhet", berättar Maja. Det blev vadslagning hemma inom familjen hur länge det skulle dröja innan Maja kom hem igen. "Jag var så mammakär att de aldrig trodde jag skulle kunna vara borta någon längre tid." Men

där hade familjen fel, Maja bor fortfarande kvar och trivs i Umeå.

Piruetter i exiten

Maja gick fallskärmskurs i Umeå Fallskärmsklubb 2013 och hade Peder Nyman som kursledare. De fem första hoppen gjordes i Gryttjom, dit man åkte med eleverna eftersom det var ont om AFF-instruktörer i hemmaklubben. "Jag kommer aldrig glömma mitt första hopp. Jag fick vänta hela dagen på grund av starka vindar och på kvällen blev det äntligen av, i solnedgången. Det var magiskt och efter landning ville jag bara krama alla jag såg." Maja ler vid minnena från elevtiden. "Egentligen gick AFF-hoppen ganska bra, men när det var dags för låglifthoppet ville det sig inte alls. Jag fick göra om det fem gånger eftersom jag gjorde någon sorts konstig piruett efter exit varenda gång." Efter utbildningen blev det mycket hoppning både i Umeå, men framför allt i Gryttjom. "Jag har nog gjort 70 - 80 procent av alla mina hopp just där. I början blev det mest maghoppning men på SkyCamp på Gotland 2014, fick jag lära mig att sitta av Nina Forsberg, blev frälst och ville bara friflyga efter det."

Ett sätt att vara här och nu

Efter friflygning och vinkelhoppning blev Maja sugen på att prova wingsuit. Första hoppet gjordes med en hoppare i Gryttjom 2018, och samma dag på verandan, kom hon i kontakt med sin nuvarande lagkamrat för första gången. "Martin Hovmöller hörde mig prata om mitt första hopp, kom fram till mig och sa att jag borde hoppa med honom så att jag kunde följa reglerna i SBF:en." Några veckor efter blev det fem hopp med Martin enligt utbildningsplanen i SBF, genom den så kallade 'First flight course' och på den vägen är det. Efter den kursen gjorde Maja och Martin drygt 70 hopp tillsammans samma sommar.

Den tragiska flygolyckan i Umeå sommaren 2019 påverkade Maja starkt och därför

Foto: Privat arkiv

MARTIN HOVMÖLLER, LAGKOMPIS I PURPLE PAIN

"Den första gången jag pratade med Maja frågade jag om hon ville lära sig flyga wingsuit, eftersom jag hört någon säga att hon gjort något av utbildningshoppen. En vecka senare hade vi gjort 50 wingsuithopp tillsammans, 18 månader senare hade vi bildat lag och vann det första svenska mästerskapet i Wingsuit Acrobatics.

Maja har ett otroligt driv som är svårt att missa och en positiv aura som smittar av sig på alla i hennes omgivning. Man kan nog säga att hon är en bra motpol till mig. Trots att jag inte har känt henne så länge har hon påverkat mig enormt, inte minst i mina färdigheter som wingsuitpilot där vi utvecklats tillsammans i rask takt. Hon både hoppar och tävlar för att hon tycker det är roligt och för att bli den bästa fallskärmskipparen hon kan, snarare än för att vara bättre än andra. Det tror jag personligen är ett perfekt recept för framgång och det ska bli spännande att se vad vi kommer åstadkomma tillsammans i framtiden."

Foto: Pär Sjöström

Bästa hoppminnet från Portugal

FLYGSPORTFÖRBUNDETS TALANGPROGRAM

Stipendiet som instiftades i år är tänkt till att stötta talanger som har det där lilla extra, som vill bli bättre och lägger ner mycket tid för att uppnå sina mål. För att kunna nominera sig själv får man max fylla 30 år samma år som man deltar i talangprogrammet. Två kvinnor och två män utses varje år som får 25 000 kronor vardera. (2021 blev Maja ensam kvinna och fick därför 50 000 kronor).

Sista ansökningsdag för 2022 är **31 januari** nästa år. Läs mer på Flygsportförbundets hemsida: www.flygsport.se

blev Wingsuit-tunneln i Bromma ett nödvändigt andningshål för Maja. "Jag tunn-lade mycket hela hösten och kunde bo hos min syster som bor alldeles nära tunneln i Stockholm. Det var så skönt att få komma ut ur 'olycksbubblan' och bara få vara här och nu. Det var också så fin stämning och ett härligt gäng i tunneln som fick mig att må så mycket bättre." Maja beskriver sig själv som manisk den hösten. "Jag älskar verkligen att flyga i tunneln och det blir väldigt beroende-framkallande." Sedan dess har det blivit 20 timmar i tunneln och de flesta tillsammans med lagkamraten Martin.

Purple Pain

Martin och Maja beställde sina lagdräkter sommaren 2019 och i samband med det bildades deras lag; Purple Pain. Numera gör de nästan alla hopp tillsammans och efter segern i "Wingsuit acrobatic" på SM i tunneln 2019, beslöt de att verkligen satsa på tävling. I år hoppas Maja på guld på SM utomhus. "Vårt mål är definitivt guld och

vi hoppas även att VM i Ryssland blir av så att vi får åka dit och delta. Det skulle vara så roligt", säger Maja och lägger till: "Jag vill kunna bocka av Ryssland och Sibirien på min 'scrapmap' och såklart skulle det vara fantastiskt att få delta på ett VM." Maja hoppas även på att hinna göra 408 hopp i år för att komma upp i 2000 hopp innan säsongen är slut.

Mina bästa hoppminnen

Majas bästa hoppminne är utan tvekan ett hopp som gjordes i Portugal vintern 2020 på Majas födelsedag innan covid-19 bröt ut. "Vi var ett gäng på 10 wingsuithoppare som flög formation med flygplanet efter exit. Helt magiskt". Maja ler vid minnet men säger också att det är många hoppminnen som slåss om att kvala in på topp tre. "Det nästbästa var under Extremsportveckan i Voss 2019 där vi drog högt och flög kalotterna längs bergskanten i Gudvangen. Det var så otroligt vackert!" På delad tredje plats kommer ett häftigt ballonghopp i USA med hoppkompisarna Navid Haghjo och Emil Söderholm från Umeå. Maja berättar också om det mest känslomässiga hopp hon någonsin gjort. Ungefär en månad efter flygolyckan i Umeå var Maja och några till från klubben nere i Mohed i Söderhamn.

Foto: Privat arkiv

PETER LINDGREN, BÄSTA VÄNNEN FRÅN UMEÅ

"Maja är en liten 'Duracell'-kanin som sommartid lever för hoppning. Jag tror aldrig jag har träffat någon som är så 'förälskad' i sporten som hon är. Så mycket som Maja hoppar skulle man kunna tycka att hon borde lugnat ner sig, men nej, det är snarare tvärtom, hon brinner verkligen för fall-skärmhoppning! Utanför hoppningen är livet ett äventyr när man umgås med Maja, det är väl aldrig riktigt en lugn stund. Ena stunden är man på toppen av Kilimanjaro och nästa på botten av indiska oceanen, eller vandrandes på en vulkan på andra sidan jorden. En gång gick vi 5 500 trappsteg upp på ett berg klockan två på natten för att kunna se soluppgången. Vid ett annat tillfälle skällde en arg magsjuk Maja ut en 'tuk tuk'-förare som försökte blåsa oss på fem kronor... eller det var nog ännu mindre. Vi har åkt bil genom halva Indien, simmat med delfiner och dykt med mantor, gått två mil upp på ett berg för att sedan gå två mil tillbaka ner igen. Vi har sprungit på sandstränder och upp och ner för sanddyner. Det ÄR aldrig en lugn stund! Egentligen är det för jävligt, haha. När Maja läser detta hoppas jag att hon väntar med att höra av sig först nästa år, det har varit fantastiskt kul, men jag behöver vila upp mig nu!!"

**JOHNNY
BRÄNDSTRÖM,
KLUBBKOMPIS
FRÅN UMEÅ
FALLSKÄRMS-
KLUBB**

"Jag lärde känna Maja sommaren 2016 när jag kom som elev till Umeå. Ända sedan dag ett har hon varit en av de få människor jag känner som alltid gör mig glad. Maja är en otroligt varm människa, alltid glad och positiv. Jag blir alldeles varm i hjärtat varje gång jag ser henne och hon är en verkligt fin vän som utstrålar mycket trygghet, vilket fått mig att våga utmana mig själv mer i hoppningen. En riktig ledsagare och förebild, och jag är så glad att hon blivit uttagen till talangprogrammet så att hon kan fortsätta att satsa på sin wingsuithoppning. Förutom hoppningen lever hon för sin klättring och är barnsligt kär i TV-spel. Otroligt egentligen att Maja hinner spela över huvud taget eftersom hon alltid har 100 järn i elden samtidigt.

Foto: Ola Hansson

Foto: Peter Lindgren

Maja på Hawaii

Foto: Peter Lindgren

Kilimanjaro är ett av Majas bästa resminnen

Foto: Peter Lindgren

"Jag var inte ens säker vid den tidpunkten om jag verkligen ville fortsätta med hoppningen, så det var ganska tungt. I flygplanet kände jag mig rädd och tårarna rann, men efter exit kände jag bara en sådan ren glädje och det var så befriande att få göra detta hopp. Jag landade med ett stort leende på läpparna."

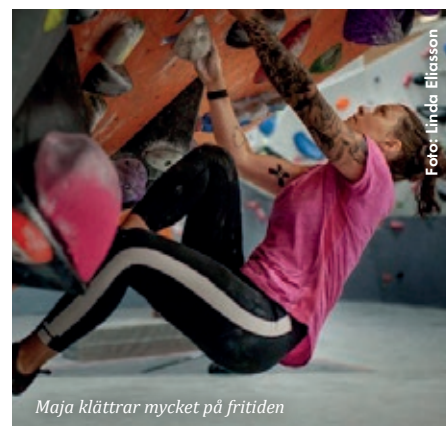
Älskar att resa

Maja reser mycket och har inte bara hoppat fallskärm utomlands. Det finns många resmål som varit speciella och ett av dem är resan till Kilimanjaro. "Det är både den värsta och den bästa upplevelsen jag haft under en resa eftersom det var enormt fysiskt krävande men belöningen på toppen oslagbar." Sista natten när det var dags för toppstigningen var det fullmåne. "Vi behövde inte ens ficklampor utan månen ledde vägen. Det var så stjärnklart och vi såg hela vintergatan. En fantastisk upplevelse!" Andra resmål som Maja uppskattat är Nya Zeeland och Hawaii. "Jag dyker gärna när jag är utomlands och på Hawaii kunde man

Skidåkning, ett av Majas stora intressen

Foto: Peter Lindgren

Maja klättrar mycket på fritiden

Foto: Linda Eliasson

dyka med stora stingers, så kallade 'Mantor'. I Vulcano National Park gick jag på lava och det var också minnesvärt. Maja hoppas att det snart ska gå att resa igen eftersom hon saknar resandet. På hemmaplan blir det skidåkning och klättring när det blir tid över mellan heltidsjobbet som personlig assistent och heltidsstudierna på Universitetet. Det är ett år kvar på utbildningen,

inklusive 20 veckors praktik och när Maja är klar kommer hon ha kunskaper inom transportledning, spedition och logistik.

Aldrig hemma

Det är svårt att förstå hur Maja hinner med allt, särskilt nu när hoppssäsongen drar i gång. "Jag är i princip aldrig hemma så husdjur och blommor i lägenheten är det inte läge för precis", skrattar Maja. Men att den här tjejen har mycket vilja och energi och en stor portion gott humör är inte att ta miste på. Det är därför inte svårt att förstå att Maja blivit uttagen till talangstipendiet som ambassadör för flygsporten. Det lyser glädje och positivitet om Maja och man får känslan att hon kommer bli riktigt bra på det hon tar sig för. Det ska bli ett sant nöje att följa henne under hennes wingsuitkarriär och se hur långt hon kan gå. ■

Årets förbundskurser i ny tappning

Text: Penny Robertson-Pearce

På grund av pandemin har samtliga av årets förbundskurser genomförts ute på fallskärmsklubbarna. Detta nya koncept har upplevts som mycket positivt både av deltagare och förbundsinstruktörer.

Året fick tyvärr inledas med att ställa in BAS-kursen på Bosön. Folkhälsomyndighetens restriktioner möjliggjorde helt enkelt inte ett genomförande av en större kurs. Goda råd blev dyra inför kommande hopp- ledar-, hoppmästar- och kursledarkurser. Riksinstruktören Sven Mörtberg har därför under våren haft ett febrilt samarbete med förbundsinstruktörer och klubbar med att undersöka möjligheten att hålla mindre kurser i några av de större klubbarna. Detta resulterade i att året inleddes med två hoppledarkurser i början på mars, som hölls i Eslöv hos Fallskärmsklubben Syd och i Västerås hos Fallskärmsklubben Aros.

Tre hoppmästarkurser

För att kunna minimera antalet deltagare per kurs och även kunna ha små grupper inom kursen anordnades inte mindre än tre HM-kurser. Denna gång fick Stockholms Fallskärmsklubb stå värd för en kurs i april och en i maj och Syd anordnade den första kursen i mars. Det blev väldigt instruktörstättat kurser, stundtals med bara två deltagare per förbundsinstruktör. Det har varit mycket positiv återkoppling från deltagarna som tyckt att det varit bra att ha utbildningen i klubbmiljö där allt man behöver finns tillgängligt. På de kurser som anordnats efter säsongstart har några upplevt det som störande när det varit mycket folk på klubben och verksamhet i gång, medan andra tyckt att det blivit en mer autentisk miljö där det vanligtvis finns dessa störningsmoment.

Ovanligt många på kursledarkursen

Det var ovanligt många deltagare på årets kursledarkurs vilket sannolikt har flera förklaringar. Behovet av kursledare är stort

Rullträning på KL-kursen i Aros

Foto: Sam Dargahi

ute i klubbarna och den ganska kraftigt reducerade kursavgiften spelar säkert också stor roll. Boende under kurserna har skett på respektive klubb och maten har delvis bestått av catering och på några kurser med en helpensionslösning från Skydive Solutions AB som ansvarar för markan både i Gryttjom och på Aros. Det är framför allt kostnaderna för boende som därmed uteblivit och det har medfört möjligheten att sänka kurskostnaderna. På grund av det stora antalet deltagare fick KL-kursen hållas parallellt, på både Aros och i Gryttjom samtidigt, i mitten av april. Mats Edström, som var kursansvarig på kursen i Aros, sammanfattar: "Att genomföra kursen på en fallskärmsklubb innebar att vi hade tillgång till de hjälpmedel som normalt finns på klubbarna, till exempel uthoppssattrapp, reservdragssele, och elevutrustningar. Vi fick fantastisk service av Markan vilket gjorde att ingen gick hungrig. Eftersom ordinarie verksamhet hade kommit i gång på klubben fick vi anpassa oss och vara lite flexibla, men på det hela fungerade även det bra."

Sverige kan nu stoltsera med 13 nya kursledare som är redo att genomföra steg 3 i hemmaklubben. Steg 3 består av att man ska

planera och genomföra grundutbildning tillsammans med en erfaren kursledare som klubbens CI utser.

Hektiskt för förbundsinstruktörerna

Trots att förbundsinstruktörerna har varit odelat positiva till det nya upplägget har det blivit hektiskt eftersom det blivit betydligt fler kurstillfällen än normalt, då man behövt hålla ner antal deltagare per kurs. Nästa år kan man förhoppningsvis hålla färre, men lite större, kurser om det lugnat ner sig med covid-19. När årets kurser är avslutade kommer RI tillsammans med förbundsinstruktörerna som vanligt utvärdera året, mycket med hjälp av de kursutvärderingar som deltagarna bidragit med. Sven Mörtberg som stämt av efter varje kurs sammanfattar våren så här:

"En stor misräkning har varit att vi inte kunde genomföra BAS-kursen som planerat och jag hoppas vi kan ta igen det på något sätt. Annars har vi i stort sett kunnat genomföra det vi önskat trots pandemin. Deltagarna har varit duktiga och förbundsinstruktörerna kreativa. Det känns bra för fallskärmsverige att vi kan säkra återväxten av instruktörer i klubbarna trots de utmaningar vi ställs inför. ■

Selträning på KL-kursen

Foto: Sam Dargahi

Ett gäng glada hoppmästare i Gryttjom

Foto: Raul Rifo

Fredrik Carlsson på rygg och Andreas Ekström som genomför ett okonventionellt "vända ryggläge" på AFF Recurrent Training i Fallskämsklubben SYD.

Foto: Alexander Anderson

AFF "Recurrent training"

Text: Pixine Lyckner

Inför årets nykomling AFF "Recurrent training" som hölls på Fallskämsklubben Aros och Fallskämsklubben SYD i april var många skeptiska. Tanken var att låta AFF-instruktörer hoppa tillsammans och öva på sina färdigheter under de 10 minuter frifall som behövs för att få verka som AFF-instruktör under säsongen. "Förväntningarna innan var låga på de flesta håll" berättar Fredrik 'Carlsa' Carlsson som höll i evenemanget på Fallskämsklubben Syd, inte bara under påskhelgen som planerat utan även helgen därpå då två av deltagarna inte kunde delta på grund av sjukdom. "Men det blev riktigt, riktigt jävla bra! Vi trodde inte det men det blev otroligt bra!" skrattar 'Carlsa' och fortsätter "Detta borde vi verkligen göra varje år!"

Under påsken och helgen därpå samlades 13 AFF-instruktörer från fyra olika klubbar för AFF "Recurrent training" på SYD. Mest långväga var Håkan Schwartz som rest ner ända från Östersund, han var en av få som faktiskt var positivt inställd till evenemanget. Under helgen fick instruktörerna hoppa tillsammans och öva på att vara både primär och sekundär instruktör och även att hoppa som elev.

Det bästa av olika utbildningsmetoder

'Carlsa' har under vintern varit i USA och samarbetat med USPA vid utbildning av militära hoppare enligt både svensk modell och USPA. Samarbetet ledde till mycket utvecklande diskussion och rådgivning kring fallskärmsutbildning. Han lyfter även kollegan Sara Hall Ericson som, tack vare att hon vikt sitt liv till fallskärmsporten, är en mycket duktig instruktör. Sara spenderar varje vinter som instruktör på olika 'dropzones' runt om i världen, och har därigenom ackumulerat otroligt mycket kunskap och erfarenheter kring de olika utbildningssätten och hantering av diverse situationer i frifall.

'Carlsa' och Sara har tillsammans med RI, Sven Mörtberg, plockat fram det bästa från de olika utbildningsmetoderna. Under AFF "Recurrent training" delade de med sig av såväl tips och trix som en helt ny exit för att hela tiden ligga i framkant inom AFF-hoppningen.

"Jag frågade USPA-examinatorerna vad jag kunde sno av dem och hade med mig en hel del nytt tillbaka till Sverige", berättar 'Carlsa' och fortsätter "det är viktigt att hänga med i utvecklingen och att fortsätta förbättra".

En bra helg med gött häng

Håkan Schwartz som åkte ner från Östersunds Fallskämsklubb för att delta, upplever att det är en bra idé att ses och prata nyheter men tycker inte att det borde vara ett måste att delta för att behålla AFF-licensen. Han ser dock gärna att information kring det som sker runt om i världen skickas ut till samtliga aktiva AFF-instruktörer med jämna mellanrum. "Det händer mycket nytt och det är viktigt att hänga med, men det mesta kan man ju tillgodose sig utan att vara på plats på en recurrent-helg", menar han.

Håkan har varit AFF-instruktör i fyra år och föredrar att enbart hoppa SFU med en instruktör på grund av riskerna med att vara två instruktörer med eleven. Självklart finns det för- och nackdelar men han upplever att riskerna överträffar nyttan av dubbla instruktörer. Efter att ha deltagit i AFF "Recurrent training" står han fast vid att man borde skippa dubbelnivåerna och istället tunnla eleven och sedan endast hoppa skarpt med en instruktör. "Jag är nöjd med AFF "Recurrent training",

jag vet inte direkt om jag lärde mig något nytt men det var nyttigt att vara med och bra samtal kring den utveckling som sker", berättar Håkan.

Mycket bra med resonemang och diskussion

Fredrik Jonsson, som varit AFF-instruktör i många år, tyckte att AFF "Recurrent training"-helgen var bra och nyttig.

"Det var bra att fräscha upp sina skills och att få tid till diskussion och reflektion kring AFF:andet" säger han och nämner bland annat att sådant som lät bra i teorin inte fungerade särskilt bra praktiskt. "Vi testade en ny idé som lät superbra på backen men när man fick testa den som elev i luften insåg man att det bara var superriktigt och inte alls bra ur inlärningsaspekt".

Han berättar också om den nya exit som presenterades och övades under helgen och menar att den var riktigt bra och helt klart kommer implementeras i hans framtida AFF-hopp. Fredrik deltar gärna i liknande evenemang igen och rekommenderar alla AFF-instruktörer att delta då och då.

"Det var nyttigt och riktigt bra att vara med och fräscha upp såväl resonemang som skills och dessutom lära sig nytt", avslutar han. ■

Tandempremiär i Skövde regnade bort

Text: Penny Robertson-Pearce

Tandemexamineringen genomfördes för första gången på Skövde flygplats i ett samarbete mellan Svenska Fallskärmsförbundet och Försvarsmakten. Åtta deltagare fick nog historiens mest utdragna "briefing" eftersom nästan hela veckan regnade bort. Kursledningen fick beröm av kandidaterna för att dagarna på marken utnyttjades på bästa sätt.

Måndagen inleddes med ett hopp som tandempassagerare och därefter en hel del teori som avslutades med ett ganska omfattande individuellt prov gällande utrustningsmanualen och nödprocedurerna. Efter att ha avlagt godkänt prov avslutades dagen med varsitt solohopp i solnedgången med tandemutrustning för första gången. Det var trötta deltagare som kom tillbaka på kvällen till pensionatet Klåvasten, alldeles i närheten av flygplatsen, där alla var inkvarterade. Angelica Salevik, ensam tjej på examinationen i år, berättade trött på kvällen; "Jag kom varken framåt eller neråt!" Vingbelastningen med den stora tandemkalotten och utan passagerare blir bara blygsamma 0,6 så känslan är förstäelig.

Foto: Christoffer Kask

Tandemträning i tunneln med Mats Svensson

Regn, regn, regn

På tisdagen, började det regna ihållande från runt lunchtid och det höll i sig, med inslag av snö, ända fram till torsdag kväll. Kursledningen bestående av erfarna tandeminstruktörer från Försvarsmakten; Martin Martinsson, Adam Stålsmeden, Peter "Pim Pim" Eklund och Marcus Jögi utnyttjade tiden på marken mycket väl. Kandidaterna blev rejält "briefade", vilket uppskattades otroligt mycket, trots att alla väntade otåligt på hoppning. Angelica berättar; "Under tisdagen hade vi ju en hel del teori och praktiskt på marken kvar att gå igenom innan vi var klara för ett första hopp med passagerare. Så när regnet kom runt lunch fortsatte vi bara att öva på selning, tandembriefing och exitträning ur flygplanet som var inlånat från Stockholms Fallskärmsklubb under veckan. Angelica som hoppar i Örebroklubben tycker att all extra teori bara varit välkommet och välbehövligt. "Jag kan till och med tycka att en extra dag på nästa års tandemexamination bara skulle vara en fördel för del-

tagarna. Det har varit väldigt positivt att hinna öva så mycket som vi har gjort." På onsdagen fortsatte övningarna på marken med "torrhopp", med allt från första mötet med "paxet" till en simulerad landning.

Tunnelträning för tandem

När torsdagens prognos om möjligt såg ännu sämre ut med snö och regn beslutade kursledningen att ta med sig alla kandidaterna till Bodyflight i Säve utanför Göteborg. Där genomfördes tunnelträning med tandemrigg och en ryggsäck med vikt på magen för att simulera ett hopp med passagerare. "Vi hann med 15 minuter vardera och det var otroligt nyttigt och bra träning", berättar Angelica. "Vi fick möjlighet att öva handtagskontroll i frifall och korrigera detaljer i vår fallställning. För egen del fick träna på att flyga stort utan att bli stel som ett fälgkors. Jag fick bra återkoppling på vad jag kan öva så att jag blir mer följsam i kroppen för att bli mer stabil."

Foto: Sara Hall Ericson

Angelica Salevik med examinator

När solen visade sig på fredag morgon var hela gänget mer än väl förberedda för sitt första övningshopp med en tandempassagerare. Angelica blev tilldelad examinatorn Marcus Jögi och berättar hur positivt det kändes att få hoppa med en så erfaren tandeminstruktör som dessutom var så otroligt lugn och trygg. "Jag har nog aldrig varit så nervös i hela mitt liv! Inte nog med att jag hade lite prestationsångest eftersom man blir bedömd och vill göra bra ifrån sig utan även för att man faktiskt ansvarar för någon annans liv utöver sitt eget." Det första hoppet

Foto: Penny Robertson-Pearce

Efter andra examinationsveckan i juni har hoppssverige berikats med sex nya godkända tandeminstruktörer. Från vänster: Mats Svensson, Johan Svensson, Martin Hansson, Johan Kvint, Angelica Salevik, Christoffer Kask. Till höger Riksinstruktören Sven Mörtberg

gick bra trots nervositeten och till följd av det, illamående under kalott. "Både att kasta droguen och flära var tyngre än väntat och det gäller att man är bestämd i de momenten."

Tandemexamineringen återupptas vecka 22

Kandidaterna hann göra tre av de fyra övningshopp som ingår i examinationen. Kvar återstår ett övningshopp och tre skarpa examinationshopp. RI, Sven Mörtberg, och kursledningen har planerat att examinationen ska slutföras under första veckan i juni. "Det var såklart synd att vi inte blev färdiga under veckan men jag ser ändå det positiva i att få åka hem och fortsätta förbereda sig både mentalt och teoretiskt", säger Angelica. "Med den feedback jag hunnit få kommer jag även öva tandemexitar, fast på egen hand, och på att få till en riktigt bra fallställning på mage." Angelica känner sig mer säker på sig själv och sin egen förmåga efter den här veckan. Hon menar också att det faktum att hon blev godkänd på psykologtestet som gjordes i mars där hon fick klartecken att hon anses ha det som krävs för att kunna hantera de situationer och den stress som kan uppstå i rollen som tandeminstruktör också haft betydelse för självförtroendet. Angelicas förebild bland tandeminstruktörer är Sara Hall Ericson och hon betonar att det inte är bara för att Sara är tjej. "Hon är min inspirationskälla, inte för att hon är tjej utan för det hon gör. Kön och storlek har verkligen ingen betydelse för om man blir en duktig tandeminstruktör eller ej. Det är hur man är som individ, vilken inställning man har och hur man lär sig att använda rätt tekniker. Men såklart tycker jag att det är kul att det blir fler och fler tjejer som utbildar sig till tandeminstruktörer." ■

Redaktionen Grillar Robert Alasuutari

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Privat arkiv

Efter två års bortavaro från chefsinstruktörsposten i Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg är "Robban" tillbaka som CI och redaktionen passar därför på att grilla honom så att de som inte känner honom får chansen att lära känna honom lite bättre.

Vad jobbar du med?

Numera med fallskärmsbushoppning, Tandem, AFF, "rigging", säljare

Ditt allra bästa hoppminne?

Jag har många bra minnen, men ett som sitter starkt är när jag och frugan besökte ett hoppfält i södra Tyskland. Undershuf heter byn och av 50 hushåll var 45 av dem vinhus. Hoppfältet låg högt uppe på en kulle omringat av vinrankor längs slänterna. Så en utelandning där var inte att tänka på. En cessna 182 tog oss 5 hoppare till 4 000 meter på cirka 18 minuter. Ja, det stämmer, 18 minuter! Vid ilastning hoppade den första in i planet och satte sig längst bak med ryggen mot stjärten på planet. Där backade jag lite och mumlade lite med deras chefsinstruktör om hur man egentligen satt i planet, men hans svar på tysk-engelsk brytning, med ett stort leende och tummen upp var: "It's okey!" Och det gick ju bra faktiskt och vi hade grym vy i frifall när vi gjorde en fem-manna tysk-svensk "walking spider".

Hur känns det att vara tillbaka som CI?

Känns faktiskt jättekul! Särskilt för att att man fortfarande har förtroendet från medlemmarna. Jag gillar att vara med och utveckla, att bolla olika saker med folk och komma på nya idéer. Men däremot tror jag inte att det blir sex år denna gång.

Vilken är din favoritmaträtt?

Tapas och någon pastarätt med krämig sås.

Har du någon otippad, udda och dold talang som nästan ingen känner till?

Jag har tävlat mot världsmästaren i jojo. Jag hade en stencool Coca Cola-jojo.

Foto: Privat arkiv

Vilken är din favoritfilm genom tiderna?

Det var en svår fråga. Jag gillar komedi och brutal action. "En gång i Phuket" är en sjuk film.

Säg en bra bok du läst nyligen?

"En man som heter Ove". Boken är mycket bättre än filmen!

Något särskilt du ser fram emot det kommande året?

Att få resa igen! Är så trött på denna pandemi! Annars ser jag fram emot många hopp utan skador.

Vad är det bästa du gjort i hela ditt liv?

Förutom barn, är det att jag gick den där fallskärmskursen. Synd bara att jag gick den 10 år för sent.

Vad gör dig riktigt arg och upprörd?

När gummibanden på bagen har gått av, och när folk inte lyssnar. Man kan ha olika åsikter om saker men om jag ska lyssna på din, då ska du fan-i-mig lyssna på min!

Vad är ditt bästa barndomsminne?

När vi besökte min fars barndomshem i norra Finland dit vi åkte varje sommar som barn. Hemmet ligger långt in i skogen, så där fick man åka moppe, köra bil, traktor, skjuta med hagelbössa, allt i tidig ålder. Hela släkten träffades under ett gäng veckor varje sommar.

Vilka kläder trivs du bäst i?

Jeans eller fritidsbyxor, "tisha" och tröja. Ibland funkar det även med kostym.

Vad har du för fritidsintressen?

Fiske är kul! Jag flugfiskade mycket innan jag började med fallskärmsbushoppning. Även "hiking" och "basejumping".

Säg något du är riktigt bra på?

Att lita på min magkänsla.

Hur många länder har du varit i?

Finland, Norge, Danmark, Tyskland, Italien, Spanien, Frankrike, Schweiz, Österrike, Lichtenstein, Tunisien, USA, Mexiko, Thailand, Kina. Så 15 länder, förutom Stockholm...

ROBERT "ROBBAN" ALASUUTARI

Ålder, familj: 49 år, tre barn och en fru

Bor i: Göteborg

Antal hopp: knappt 4 000

År i sporten: 18

Vilket är ditt bästa resminne?

Svårt eftersom vi reser ganska mycket. Vi gjorde ett mellanstopp i Peking på väg till Thailand en gång och där besökte vi Kinesiska muren, Himmelska fridens torg, den förbjudna staden och avslutade med en äkta Pekinganka till lunch. Ett bra mellanstopp och allt gjordes med en guide. Annars är det alltid lika magiskt varenda gång man rullar in i Lauterbrunnen.

Vilken är din sämsta egenskap?

Planera...

Hur skulle du beskriva dig själv med fem ord?

Snäll, snygg, atletisk, lyhörd, fallskärmsnörd.

Vad är det farligaste du gjort?

Måste vara när jag klappade en skallerorm på huvudet.

Vad är det bästa med hoppningen?

Gemenskapen! Möten med alla möjliga konstiga människor.

Vad får dig att gråta?

När det går illa för nära och kära.

Hur ser ditt liv ut om 10 år?

Förhoppningsvis likadant som nu, med några enstaka få förändringar. ■

Skydive stories

Text: Penny
Robertson-Pearce

Sigrid Friberg från Kode, norr om Göteborg, har tagit sina båda stora intressen; grafisk design och fallskärms hoppning till en ny nivå. Målet är att skapa produkter som tilltalar de vars hjärta redan tillhör fallskärms hoppningen, men även att förmedla känslan av hur livet som hoppare är till världen utanför vår gemenskap.

Sigrid Friberg började hoppa 2011 i Vårgårda hos Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg. Där har hon stannat och fortsatt hoppa i tio år. Sigrid fyllde nyligen 36 och driver två egna företag; Raven Graphics och Raven Darewear där hon får utlopp för sin kreativitet som grafisk designer.

Efter gymnasiet där Sigrid gick medieprogrammet studerade hon grafisk mediaproduktion i Sunne mellan 2005 och 2008. Efter det följde ett antal år inom reklambranschen med start som så kallad "originalare" där man deltar i den produktiva processen inom grafisk design och därefter avancerade hon till tjänsten som "art director" där man står för den kreativa processen. Sigrid har varit med och tagit fram design för exempelvis förpackningar till stora företag som Estrella och Arla.

Intelligent fågel

För två år sedan startade Sigrid företag tillsammans med hoppkompisen My Svelander. Idén med att starta ett klädvarumärke som var riktat till hoppare kom för att det i världen inte finns något motsvarande. Sigrid förklarar: "Vi kände att det saknades ett livsstils-varumärke för fallskärms hoppning. Vi ville förmedla vår sport till omvärlden, men också hitta en schysst stil och ett varumärke där vi hoppare kan finna tillhörighet. Vi vill erbjuda kläder och accessoarer för alla som vill dela vår gemenskap, därför jobbar vi också mycket med storytelling"

Alldeles nyligen köpte Sigrid ut My från företaget och driver det numera helt på egen hand. Företagets namn är Raven Darewear och det finns många förklaringar till namnvalet. "Raven som betyder korp är en fascinerande fågel som utmärker sig på många sätt." Sigrid förklarar att korpen förutom att ha en mystisk och cool stämpel också räknas till ett av de mest intelligenta djuren i världen. I experiment har de varit duktiga på problemlösning och lärt sig att tänka i flera led för att skaffa mat. Dessutom är korpen både kreativ och lekfull. "Påminner lite om hoppare", skrattar Sigrid och fortsätter; "Det som bidrog mest till liknelsen med hoppare var en gång när jag betraktade en korpfamilj som bodde bakom mitt hus i Kode. De hade flygträning precis över min trädgård i stark motvind, två och två, där de utmanade varandra och uppenbart övade sig i att flyga. Precis som två friflygare nästan!"

Bidra med din historia

Sigrid har mycket tanke bakom sin design. Varje klädesplagg får en egen design som är hämtad ur historier från fallskärmsvärlden. En av dessa historier handlar om en hoppare som haft en allvarlig ryggskada i samband med en landningsolycka och det gav inspiration till en design som heter "Spinal down". En annan historia bygger på ett vanligt scenario på en fallskärmsklubb; nakna personer som springer omkring ute i samband med bastubad. Den designen fick heta "Naked pyramid". Det finns fler liknande exempel och Sigrid är

Foto: Mikael Punkka

alltid på jakt efter bra historier från fallskärmsvärlden. Alla som vill kan bidra genom att gå in på ravendarewear.com/yourskydivestory

Även bakom loggan finns anknytning till hoppningen och livet i allmänhet. "Logosymbolen är pilen uppåt och symboliserar framför allt lyckoruset av ett hopp och alla höjdpunkter i livet. Sigrid kallar den "The high". I loggan kan man även se den som att pilen är på väg ner, det är en bit av ett sicksack-mönster. "Det symboliserar både livet och hoppning. Livet har ju sina 'ups and downs', även om det är 'the high' som vi eftersträvar och främst vill förmedla. Men jag vill inte sticka under stol med att livet faktiskt är jävligt tufft ibland. Upp och ner är ju också en hoppares vardag - att faktiskt åka upp i planet och flyga ner, igen och igen." Klädmärkets slogan: "Sharing the high in life" säger det mesta om hur de flesta känner för hoppningen. Endorfinerna som rusar runt i kroppen efter ett härligt hopp! En känsla som alltså Sigrid försöker förmedla genom sitt klädvarumärke. ■

Del 6.

SVENSK FALLSKÄRMSHISTORIA

Året är 1984, en välklädd, ung kvinna med pumps och matchande dräktjacka kliver ut från flygplats-terminalen och promenerar världsvant längs trottoaren. Det är svensk vår, luften är varm och noter av syrén och hägg anas bland asfaltens torra, sega doft. Kvinnan är Gunlög Edgren som precis kommit hem till Sverige efter ett år i Paris och alldeles, alldeles snart ska hennes liv ta en helvändning. Alldeles snart ska hon genom en bekant till en vän promenera in på ett hoppfält, smutsa ner pumpsen med jord från fältet och falla pladask för fallskärms hoppning. Hennes välmanikyrate händer och skraddarsydda kjolar kommer bytas ut till FS-overall och magreserv och hon kommer bli en av de fyra kvinnor som var med och såg till att det idag finns en damklass i VM i fallskärms hoppning.

Vi har kommit till den sjätte och sista delen i den här artikelserien om svensk fallskärms historia och även om kvinnorna, så gott som alltid, varit närvarande i sporten är det först på senare tid som de blivit mer eller mindre självklara. Det har inte alltid varit lätt att vara kvinna bland männen, det vet Gunlög som med sin nätta längd och vikt ofta blivit både ifrågasatt och åsidosatt. Men Gunlög är en speciell kvinna, en envis och skarp individ som likt en naturkraft, med vilja, slit och disciplin har kämpat både i med- och motvind (ordspel avsedd) och här delar hon med sig av sin resa.

Kavat tjejer reser till VM med 60 hopp i bagaget

Gunlög föll pladask för hoppvärlden när hon anlände till Malmö Björnstorp (numera Fallskärmsklubben SYD) och några dagar senare påbörjade hon sin fallskärmskurs. Till skillnad från många andra stannade hon inte på en klubb och gjorde färdigt sin fallskärmsutbildning och etablerade därmed ingen "hemmaklubb". Redan som elev hoppade hon både i Skåne, Stockholm och Nyköping innan hon åkte till Frankrike igen. I Frankrike hamnade hon på Europas största hoppfält, 'La Ferte Gaucher', som hade två Pilatus Porter och en Twin-otter. Där bekantade sig den unga och kavata Gunlög, som fortfarande var elev, med landslagen som var där och tränade inför VM 1985. Med 60 hopp i bagaget lämnade hon sedan Frankrike och tågfluffade i Europa, resan gick bland annat till Jugoslavien för nämnda världsmästerskap där hon umgicks med sina nya vänner, hoppare på elitnivå.

Att snabbt komma in i tävlingsatmosfären är troligen det som gav henne driv och glöd att själv laghoppa även om det i början inte alls fanns tankar på att tävla. Det första laget Gunlög var en del av var 'Plankorna' där hon hoppade tillsammans med Kotte Nyberg, Sussie Knutsson och Ulrika 'Hacke' Bergman. "Ah fasen vilket katastrof-lag vi var", skrattar Gunlög "det var kaos jämt, på vårt första SM var Sussie så sen att vi bara var tre tjejer på plats i planet när det var dags att lyfta. Att 'dirta' innan var det inte tal om!"

Kvinnornas idé med uppvärmning

Därefter startades tjejlaget ASTA, bestående av Gunlög, Gunilla Forsberg, Seija Viinikanoja och Jannica Cavallius. Gunlög berättar att killarna slog vad om att de inte skulle kunna hålla ihop men det gjorde de, i tre år. Fyndiga som de var tryckte de upp lagtröjor som de sålde ganska gott om till sina fans. ASTA var också det första laget som värmdde upp inför hoppet och det skrattades och tittades snett åt detta, men kort därefter började så gott som alla att ha någon typ av uppvärmning inför hoppning, framförallt vid tävlingar. "Det ändrade hela synsättet på seriositeten i hoppning på något sätt", berättar Gunlög. Laget deltog i tre SM och löstes upp 1995.

Ur det onda föds något vackert

Ur diverse spruckna lag och besvikelser över 'Projektet' föddes 4Pleasure som skulle bli ett banbrytande lag som faktiskt kom att omstöpa tävlingshoppning världen över. Ett lag med enorm

Gunlög med Australiensiska Roxy som redan 1985 hade 10 000 hopp.

Foto: Privat arkiv

De som köpte ASTA-t-shirts blev belönade med julkort.

God Jul och Gott Nytt År

Foto: Privat arkiv

Gunlög Edgren, Lena Jones, Ann-Marie Jarzebowski och Pernilla Brouzell i Portugal för lagets första internationella tävling 1998.

ödmjukhet och respekt för varandra då samtliga individer till en början var lite sårade och modfärdiga av tidigare erfarenheter. Laget fick namnet 4Pleasure just för att det var det de ville, de ville ha roligt men även tävla seriöst. Antagligen var det just därför som de lyckades nå mål som var så gott som omöjliga. 4Pleasure kom att bli Sveriges första damlag i FS4 och under ett SM slog de faktiskt herrlaget.

Laget bestod, utöver Gunlög, av Pernilla Brouzell, Ann-Marie Jarzebowski och Lena Jones (då Boström). Anders Brouzell (då Jonasson) och Annika Cronert filmade. En drivande vilja att främja kvinnor och att vara förebilder för framtida tjejer inom hoppningen växte sig stark. Bland annat anordnade de tjejcamp, både på Frifallsskolan i Tullinge där laget startades, och i Västerås på Fallskämsklubben Aros som senare kom att bli deras hemmaklubb. Med den energi och det driv laget uppvisade var det tydligt för Aros styrelse att de menade allvar och verkligen skulle satsa järnet varpå de fick en bra lagdeal. Det lönade sig, 4Pleasure lockade till sig hoppare inte bara från Sverige, utan även från flertalet andra länder som lagtränade på Aros.

De camp som 4Pleasure höll i genomfördes med största allvar, Gunlög berättar "Jag minns att Sven Mörtberg, nuvarande RI, smög omkring i kulisserna och var nyfiken under campet. Sedan kom han faktiskt fram och berättade att han var riktigt imponerad av vad vi åstadkom".

En man som ville främja kvinnor

Solly Williams, 4Pleasures sydafrikanske coach, var trött på dåtidens syn på kvinnor inom diverse sporter. Hans erfarenheter från Frankrike där

"Vi bestämde oss för att vinna något som inte ens fanns... Och vi lyckades!"

– Gunlög Edgren

kvinnorna inte var välkomna i lagen för att "männen inte kunde koncentrera sig" samt liknande händelser i Australien gav honom insikten om behovet av en damklass. Idén mötte stort motstånd, framförallt från Frankrike. Men 4Pleasure, med uppmuntran av sin coach, bestämde sig för att vinna damklassen – som alltså inte ens existerade.

Med hårt arbete, mycket träning och kvinnlig list blev det till sist som så att fyra damlag ställde upp i den helt nya damklassen på världscupen i fallskärms hoppning i Portugal 1998. Och 4Pleasure tog hem guld.

Medaljer och män i Australien

Året därpå tog de brons på VM i Australien och under den resan hittade Annika och Ann-Marie sina äkta män i det australiensiska åttamannalaget.

4Pleasure levde vidare, Gunlög, Pernilla och Lena droppade av och ersattes av Lisa Gullberg, Lena Erlandsson och Annika Cronert (som varit kameraposition). År 2001 visade 4Pleasure en gång för alla att kvinnliga hoppare är minst lika värda att satsa på som herrarna då de faktiskt tog SM-guld och därmed slog alla andra lag, både mixade och renodlade herrlag. En stor vinst för de kvinnor som upplevt sig diskriminerade på grund av kön.

4Pleasure 2001, laget bestod då av; Ann-Marie Jarzebowski, Lena Erlandsson, Annika Cronert och Lisa Gullberg.

4Pleasure i Australien 1999, från vänster: Lena, Pernilla, Ann-Marie, Gunlög och Annika Cronert nedanför

Team X i Australien, från vänster; Lena Erlandsson, Johanna Forslund, Bodil Almgren och Katarina Sonnevi.

Foto: TeamX arkiv

TeamX hoppar över Australiens 'Gold Coast'

Foto: Tobias "Täbbe" Forslund

I Spanien samma år gjorde laget sitt sista VM och de kammade även denna gång hem en tredjeplats. Lagets allra sista tävling blev året därpå, World Cup i Empuriabrava och bestod då av Gunlög, Lena Jones (då Boström), Lena Erlandsson och Pernilla Brouzell samt Katarina Sonnevi på kamera. Därefter begravdes, med stor kärlek och respekt, laget som betytt otroligt mycket för kvinnliga fallskärmsflygare. Kvinnorna i 4Pleasure talar fortfarande om varandra som systrar och sammanstrålar då och då när alla är i Sverige.

Nya damlaget tog två internationella brons på 10 dagar

4Pleasure är inte det enda svenska damlaget som fått pallplacering i Australien, tjejlaget TeamX, bestående av Johanna Forslund, Bodil Almberg, Katarina Sonnevi och Lena Erlandsson (ja samma Lena Erlandsson), tog hem VM-brons i Australien efter att ha vunnit SM 2018. En stor bedrift då damklassen i FS4 numera är väletablerad och det är många landslag som ställer upp på mästerskapen.

Utöver bragderna 2018 har TeamX tävlat i FS4 i vindtunnel, knappt en vecka hann passera efter framgångarna i Australien innan laget packade sina väskor och åkte till Bahrain för World cup i Indoor Skydiving. Även där tog de brons och två månader senare blev det ytterligare en tredjeplats på Wind games i Spanien.

Efter att ha vunnit SM 2017 reste de till Kanada för VM där de förlorade striden om bronset mot Tjeckien. 2018 valde laget att

TeamX på prispallen i Bahrain

Foto: TeamX arkiv

även satsa på utomhussäsongen och de har, än idag, de svenska rekorderna i högst totalpoäng på tävling och flest poäng per hopp, både utomhus och inomhus. Laget satte årligen nya poängrekord och har tagit flera SM-silver och tävlat i tunnlar bland annat i Belgien, Finland, Polen, Norge, Frankrike och Spanien.

Laget hade en femårig satsning med siktet inställt på VM 2020. Inför säsongen 2020 tränade tjejerna mer än någonsin. Men, allt kom till ett snöpligt slut då både SM och VM ställdes in med kort varsel på grund av den pandemi som råder. När även VM 2021 ställdes in valde TeamX att lägga ner.

Hoppas få se fler svenska damlag

Med en meritlista som omfattar 9 svenska rekord, 3 SM silver, 1 SM guld, ett världscups-brons (FS4 inomhus) och ett VM-brons (FS4 utomhus) hoppas tjejerna i TeamX att nya svenska damlag kliver fram och för den svenska fanan än högre upp på prispallen på internationella tävlingar.

Bodil vill gärna uppmuntra framtida damlag och till alla de som funderar på att börja tävla säger hon "Gör det! Det är otroligt kul att utveckla sin hoppning tillsammans, åka 'på semester' med sina lagkamrater, uppleva nya 'dropzones'/vindtunnlar ihop, träffa likasinnade från andra länder, och så klart; att känna tävlingspirret i magen...!"

Fallskärms-brudar!

Juli 1980, Legenden Jerry Bird, är på besök på Fallskärmsklubben Aros. Från vänster; Lisbeth Färlén, Elisabeth Mikaelsson, Jerry Bird, Lillemor Pira och Eva Birath.

11 1st Vice President på International Skydiving Commission på FAI - World Air Sports Federation

Elisabet Mikaelsson

Elisabet började hoppa 1976 och har varit domare inom sporten sedan tidigt 90-tal med stor framgång. Hennes ambition har alltid varit att fallskärms hoppningen ska få mer plats i tidningarnas sportbilagor och att fallskärms hoppningen ska ses som en seriös sport med atleter som satsar och tävlar. Hennes idoga arbete, effektivitet och strävan efter att skapa riktigt bra förutsättningar för sporten har gjort henne till en oerhört eftertraktad domare. Hon har varit domare på såväl klubbmästerskap som chefsdomare på världsmästerskap, världscuper och World Air Games samt blivit inlånad till många länders nationella mästerskap för sin gedigna kompetens. Idag sitter hon som förste Vice Ordförande i ISC, International Skydiving Commission, och som sekreterare i CASI (den kommitté som skriver de generella tävlingsreglerna för samtliga flygsporter) och hon har tidigare varit ordförande för Speed Skydiving-kommittén och medlem i de flesta av ISC:s kommittéer.

11 Enda svenska kvinnan som deltog i världsrekordet i storformation

Karin Lien

Karin gör sin 30:e fallskärmssäsong i år, på 30 år har hon hunnit testa de flesta grenar inom sporten, bland annat CRW, speedstar, vinkel och fyrmanna. Hon föredrar träning framför tävling men har bland annat kommit tvåa på SM i tiomanna speedformation. Karin har gjort mass-inhopp i Bangkok (672 personer) och hon var den enda svenska kvinnan som var med och satte världsrekordet i storformation; 400 personer från fem Herculesplan i Udon Thani, Thailand. Karin arrangerade Big Way-camp i Gryttjom åren 2003-2008 och håller på att organisera ett även i år. Hon är aktiv AFF-instruktör som fortfarande, efter mer än 1000 AFF-hopp, älskar att utbilda och är en av få som AFF:at från helikopter. Hennes förlovnings skedde i en luftballong strax innan de hoppade av tillsammans och Karin fortsätter testa nya saker, helikopterinhopp med vattenlandning för att bli upphämtad av ytbärgare till exempel. Hennes absolut bästa minne är att få leka med sonen Filip i frifall, och oss veterligen är hon den enda som ridit hem från en uteländning.

Ett av de lag Karin Lien hoppade med var Sky High, här är de på SM på Fallskärmsklubben Aros 2002. Laget bestod, förutom Karin av; Jenny Bäcklin, Ann Lindberg, Barbara Westertaklax och Erika Franzén var fotograf i laget. Barbara är inte med på bilden.

Ann-Marie Jarzebowski är en sann förebild.

11 Den bästa kvinnliga hopparen som Sverige har producerat!

Ann-Marie Jarzebowski

Ann-Marie var en av de två tjejer som blev utplockade av Jack Jefferies till 'Projektet's första lag 1994. Sedan dess har hon tävlat i VM för såväl Sverige som Australien och hon har tävlat både i mixad klass och i damklass och tog tre internationella medaljer med 4Pleasure. Hon är den där sortens människa som inte lämnar någon sten orörd när hon är på väg mot något. Under hoppning missas inget tillfälle att analysera och förbättra något, oavsett om det är på rullbrädan innan hoppet eller under 'debriefen' efter hoppet. Seriositet på allra högsta nivå och hon omnämns av andra lag som "Den bästa kvinnliga hopparen som Sverige producerat!" Idag coachar Ann-Marie fyrmannalag och så snart pandemins restriktioner släpper ämnar hon tävla igen. "Jag har inget lag och inga fasta planer för tillfället men jag älskar att både träna och tävla så ja, fler tävlingar blir det" ler Ann-Marie och fortsätter med glimten i ögat "om det blir i Australien eller Sverige återstår att se!"

Foto: Anna Panasyuk

Sisters in Pink; Helén Samuelsson (th) och brittiska Joanne Hawley på plats i Kalifornien för nuvarande världsrekordet i storformation med enbart kvinnor.

Enda svenskan i världsrekordet i storformation med enbart kvinnor

Helén Samuelsson

Helén har inte bara fött och uppfostrat två fallskärmsbarn, hon har också laghoppat i diverse lag och hon var den enda svenskan med på världsrekordet i storformation med endast kvinnor; 181 damer i Kalifornien. Hon driver tillsammans med den äkta maken Ulf 'Uffe' Anderzon 'Uffes Hoppshop' som förser nästintill hela hoppssverige med prylar. Helén är karismatisk, positiv och bestämd, hon är en av dem som genom material gjort hoppningen mer tillgänglig för kvinnor som ofta är mindre i storlek än män och hon har alltid spännande historier på lager. Helén är en oerhört vass formationsbarn och har till och med varit 'Honorary Brit' då hon blev inbjuden för att hjälpa briter att sätta ett rekord med bara tjejer 2007, 64 'ladies' blev det till främjandet av Röda Korset (Red Cross) och formationen var ett stort, rött kors på himlen.

Laget före jaget och förbundet i främsta rummet

Penny Robertson-Pearce

Har du de senaste åren haft en fråga om en kurs, ansökt om ny licensgrad, mailat till kansliet eller varit involverad i en tävling har du med allra största sannolikhet varit i kontakt med Penny. Penny är allas vår kanslist, den här publikationens chefredaktör och en riktig ninja när det kommer till att organisera saker inom förbundet, äska medel, hålla koll på fallskärmsverige och komma med roliga idéer och citat. Framförallt har hon haft ett finger med i spelet i fler fallskärms-SM än hon har år i sporten, såväl som domare, controller och funktionär. I augusti gör hon sitt 10:e SM som tävlingschef. Penny offrar ofta sin egen hoppning för att andra ska få njuta av himlen och härligheten genom att exempelvis ta på sig extra HL-dagar, hjälpa till i manifestet, styra upp hemmaklubbens midsommarfirande, påskfirande, kräftskivor och liknande. Penny är en riktigt bra firare, en knivskarp kanslist (som sällan behöver leta information då hon har det mesta i huvudet) och en sådan där människa som alltid ställer upp, alltid bjuder till och som är en riktigt god kamrat.

Foto: Amanda Gyllenpanzar

Penny Robertson-Pearce är en sann firare, 2013 firade hon exempelvis 100 hopp med kräftskiva i frifall

Foto: Mikael Söderberg

En glad Sara Hall Ericson hoppar med lika positiv passagerare

Inspirationskälla för kvinnliga tandempiloter och en mycket duktig instruktör

Sara Hall Ericson

Sara Hall Ericson har närmare 5000 hopp, hon inte bara AFF:ar, håller fallskärmskurser och filmar tandem, hon är även en mycket duktig tandeminstruktör och stor förebild för andra tjejer som vill hoppa med passagerare men som kanske tvivlar på sin storlek och styrka. Sara spenderar vinterhalvåret på olika 'dropzones' runt om i världen och somrarna på Fallskärmsklubben Aros. Sara är en förebild för många och har blivit utsedd till 'Årets Instruktör' på hemmaklubben flertalet gånger. Det är inte förvånande, med glad röst och sitt alldeles särskilt lugna och trygga sätt, briefar hon elever, delar med sig av kunskap och får tjejer (och killar) att tro på sig själva. Sara är även en uppskattad förbundsinstruktör som bland annat utbildar blivande AFF-instruktörer.

Andra tjejer som förebilder inom sporten

Cornelia Franzén, Tilda Järbel, Sonya Michanek, Carolina Mallwitz, Sofie Sagfossen, Sofia Lundberg, Boel Stier och Anna Eriksson satte svenskt damrekord i headdown formation i Gryttjöm 7 augusti 2015.

Åsah Helenius har tävlat i flertalet FS4-lag (nu i Aurora), och varit medlem i USK, Utbildnings- och Säkerhetskommittén. Hon har även agerat ställföreträdande riksinstruktör när denne haft semester samt varit tillförordnad RI under en kort period år 2019, innan nuvarande RI tillträdde.

Maja Vesterberg får stipendium av Flygsportförbundet, läs om henne i 'Nyfiken På' i det här numret.

Ulla-Stina Östberg var riksinstruktör 1984-1985.

Anna-Bell Petersson var riksinstruktör 2000-2001.

Farida Fahmy var ordförande i Svenska Fallskärmsförbundet 1989-1990.

Det har varit en fröjd att få ta er på den här historiska resan från dårliga pionjärbarn till grundandet av Fallskärmsjägarskolan, vidare till uppstart och etablering av våra svenska fallskärmsklubbar, grundandet av förbundet, RW-hoppningens framväxt, fallskärmsveriges storhetstid och ända fram till nutid. Stort tack till alla er som svarat på samtal, mailat svar på frågor i tid och otid, som tagit sig tid att träffa mig såväl digitalt som över en kopp kaffe och tack till alla er som bidragit med historier och bekräftat händelser. Och tack till vår käre RI, Sven Mörtberg, som gjort mig till en bättre journalist genom att snarare dementera uppgifter och därmed tvingat mig att gräva djupare och vässa mitt informationssökande.

Och tack till alla er dånar, pionjärer, eldsjäl, förebilder och underbara hoppvänner för att ni, allihop, gör den här sporten till det den är; fantastisk, unik och hoppfull! ■

OFF PEAK-PRISER HELA JULI-AUGUSTI!

Alla nivåer är välkomna!

Onsdag – Söndag

Kontakt och bokning:

Göteborg: elisabeth.pedersen@bodyflight.se

Stockholm: proflyersthlm@bodyflight.se

BODYFLIGHT

bodyflight.se

Kontakta SFF

Kansliet Sjöhagsvägen 2 | 721 32 Västerås | Telefon: 021-41 41 10 | E-post: info@sff.se
Riksinstruktören Sven Mörtberg | Telefon: 0702-23 62 02 | E-post: ri@sff.se

Beställ utbildningsmaterial

via hemsidan:
www.sff.se >
medlemsärenden ->
beställ böcker

- Boken "Hoppa fallskärm" är en utbildningsbok i grunder för fallskärms-hoppning
- Boken "Flyga fallskärm" är en utbildningsbok i fallskärmsflygning

Vill du veta mer om...

Skatter och avtal
Lina Gardlow, lina@sff.se

Ekonomi
Stefan Nilsson, b.stefan.nilsson@telia.com

Kommunikation och presskontakt
Anna Oscarson, anna.oscarson@gmail.com

Försäkringsfrågor
Sven Mörtberg, ri@sff.se
Stefan Nilsson, b.stefan.nilsson@telia.com

Materielkommittén
Håkan Andersson, haan@bredband.net

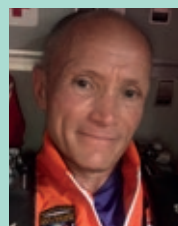
Utbildnings- och säkerhetskommittén
Sven Mörtberg, ri@sff.se

Tävlingskommittén
Lena Kaulanen, lena.kaulanen@gmail.com

Luftrumsfrågor
Pelle Scherdin, flygmyra@gmail.com

Totalförsvarskommittén
Jens Grahn, jens_grahn@hotmail.com

SFF:s kansli

**Riksinstruktör
och kanslichef**
Sven Mörtberg

**Kanslist,
medlemsärenden**
Penny Robertson-Pearce

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Sebastian Croon
ordförande
sebastian.croon@gmail.com

Anna Oscarson
vice ordförande
anna.oscarson@gmail.com

Stefan Nilsson
kassör
b.stefan.nilsson@telia.com

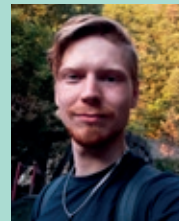
Maria Sukhova
ledamot
maria.s97531@gmail.com

Jens Grahn
ledamot
jens_grahn@hotmail.com

Pelle Scherdin
suppleant
flygmyra@gmail.com

Johan Mood
suppleant
svenjohannmood@gmail.com

Valberedningen: Kent-Ove Ulander - kentove.ularer@gmail.com, Sebastian Berglund - ordforande@skydiveskane.se, Joakim Berlin - jocke@cerno.se

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation, medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

www.sff.se

På hemsidan hittar du bland annat fakta, information, nyheter om hoppning och tidsningsarkiv

NY HEMSIDA EFTER 20 ÅR
UFFESHOPPSHOP.SE

VÄLKOMMEN TILL UFFES HOPP SHOP

SVERIGES STÖRSTA FALLSKÄRMSAFFÄR
- SEDAN 1981

VÅRA PRODUKTER

HÖJD

HJÄLMAR

RIGGAR

FALLSKÄRMAR

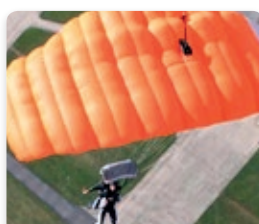
OVERALLER

HJÄLMTILLBEHÖR

GLASÖGON

TANDEM

RESERVDELAR

KLÄDER

213

år i sporten

27400

hopp

35

cuttar

21400

reservpackningar

Efter 20 år har vi en ny hemsida. Besök oss på **uffeshoppshop.se** för att köpa din utrustning. Med vår erfarna personal som tillsammans har 27400 hopp så får du den hjälp du behöver. Välkommen!

Uffes Hopp Shop AB

Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås
021-355 750
info@hoppshop.se